

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XV, NR. 153

<http://apostolul.slineamt.ro>

martie
2013

O expoziție de excepție

REGINA MARIA, Regina tuturor românilor

Regina Maria a României s-a născut la Eastwell Park în Kent (29 oct. 1875), și a fost inițial principesa de Edinburg. Este fiica ducelui Alfred de Saxa Coburg și Gotha, cel de al doilea fiu al reginei Victoria; mama sa a fost marea ducesă Maria Alexandrovna, unica fiică a țarului Alexandru al II-lea al Rusiei. În consecință, prințesa Maria este nepoata regelui Edward al VII-lea și verișoara primară a țarului Nicolae al II-lea și a regelui George al V-lea. Cu complicitatea ducesei de Edinburgh și a lui Wilhelm al II-lea, împăratul Germaniei, Maria îl cunoaște pe Ferdinand de Hohenzollern, Principele Moștenitor al României, nepotul regelui Carol I, cu care se logodește la vârsta de 16 ani. Căsătoria are loc la 10 ianuarie 1883, și, în același an, la 3 octombrie se naște la Sinaia Principele Carol, viitorul rege Carol al II-lea (primul dintre cei șase frați: Carol, Elisabeta, Maria, Nicolae, Ileana, Mircea). După o

Mircea ZAHARIA

(continuare în pag. 7)

Despre ce nu se vorbește

Un subiect ocolit, de unii cu dibăcie, de alții cu prudență, de legiuitori, fie ei chiar proveniți din învățământ, cu ignoranță condamnată, este calitatea umană și profesională a omului de la catedră. Punctul întâi, fundamental, al adevăratei reforme în învățământul românesc trebuie să fie salarizarea corespunzătoare a personalului din școala preuniversitară. Fără acest act de recunoaștere a importanței naționale a educatorului, eforturile de redresare sunt sortite eșecului, ca de altfel în toate „democrațiile egalitariste”, în care un învățător = un măturător de stradă!

O certitudine: cei mai mulți învățători de elită din școala de odinioară erau copiii de țărani. Dacă aveau șansa ca mentorul lor să fie un dascăl adevărat, nu doar un simbriaș, atunci sfatul și sprijinul său deveneau părghii importante în pregătirea copiilor de unsprezece ani pentru concursul de admitere, dificil, dar și în determinarea părinților, adesea conservatori, să-și dea urmașii să învețe la Școala Normală. A pune

în sarcina țaranului cheltuielile școlarizării de șase sau opt ani, dacă nu era dintre cei bogați, și a-l priva de brațele de muncă, atât de trebuincioase în gospodărie, nu era o glumă!

Dacă studiem biografiile elitei pedagogice nemțene din prima jumătate a secolului trecut, constatăm că în spatele fiecărui dascăl renumit se află, la pornire, învățătorul său din școala primară. Dispun de o listă impresionantă, dar mă opresc la câteva exemple din comuna Dobreni, îndeobște cunoscute. Constantin Darius, Gheorghe P. Cojocar, Mihai și Neculai, din prima generație a familiei Avădanei, Constantin (Duțu) și Neculai Avădanei (Lucă), din generația a doua, Constantin Lămatic, șapte învățătoare din familiile Grădinescu și Mihuț. Aș mai adăuga pe Constantin Luchian și pe Constantin (Costică) Popescu. Cu toții, și cei care au devenit mai apoi profesori, unii chiar universitari, au fost copii de săteni, la bază învățători, absolvenți ai Școlii Normale. Mă opresc aici.

Idealul suprem al celor mai

Politicienii noștri nu vor nimic pentru România, nu știu spre ce se îndreaptă România, nu știu unde e România în Europa, un singur lucru le e limpede: știu ce vor ei de la România! Nu politicianul slujește patria, patria trebuie să stea ca un covor roșu la picioarele politicianului român. De aceea zic: Patrie, zilnic gândește-te ce poți da tu politicianilor tăi! Varsă-le, zilnic, în poală tezaurul câte unei bănci! Dă-le cheile vreunei fabrici! Câmpie, fă-te soră cu codrul și împreună desertăți-vă prinsoși în contul politicianului român! Politicienii de stânga seamănă cu cei de dreapta, împreună seamănă cu cei de centru iar toți la un loc formează o

marmeladă în care mai distingî doar degetele care duc la gură tot ce-i bun și dulce. Bălcescu, Kogălniceanu, Cuza, Carol, Brătianu... etc. au fost păguboșii romantici care, în loc să-și tragă

Cultura politiciii

stupina sub ceardacul personal, au gândit o Românie eternă, ca o văcușoară bună de muls de toți nesimțiii politrucci de azi. Poeți, pictori, muzicieni, arhitecți, arheologi, actori, mimi, pantomimi, istorici, păpușari, bibliotecari, folcloriști, sculptori

mulți prunci deștepți din satele noastre era să devină învățători, după principiul haretian: „Satul colțisor de rai, casa cuib de vesel trai”. Vi se pare puțin? Ei, nu! „Doamna” și „Domnu”, fiindcă de obicei ambii soți erau dascăli, deveniseră personalitățile recunoscute ale satului, respectate și imitate. Dincolo de respect, veneau posibilitățile materiale. Am cunoscut familia de învățători, care, la început de carieră, nu aveau altă avuție decât două valize de placaj, pline cu cărți, iar după două decenii de muncă posedau zece-douăzeci de hectare de pământ și case mai frumoase decât conacele moșierilor. Cum să nu fie un ideal, profesional și material, la care să tindă cei mai buni, mai inteligenți și mai devotați prunci ai țaranilor?

Statul nostru de după 1900, destul de zgârcit, nu-i răsfăța cu lefuri impresionante, ca pe ofițeri și pe judecători, dar îi remunera atât de bine, încât să-i intereseze a lucra și a locui la țară. Și în felul acesta, nu cu lozinci imbecile, patriotarde, și cu burta goală, cu laiță în dormitorul care era și bucătărie și cu o pereche de pantofi cumpărați la zece ani, îi puteai determina să facă treabă bună!

Din păcate, începând cu anii „construcției socialismului”, învățătorul a devenit vătășel comunal, bun la toate: dascăl, moașă, agent sanitar, telefonist la primărie și așa mai departe, la ordinul mai marilor comunei, niște analfabeți cu origine socială „sănătoasă”. Cu cât se înmulțeau „sarcinile obștești”, cu

Mihai Emilian MANCAȘ
fiu, nepot și strănepot de învățători de țară

(continuare în pag. 7)

... puneți-vă la un loc talentele pentru a crea politicianului român confortul mental care să-i dea sentimentul că domină o lume normală. Dacă circurul de pe vremea percepțului „Pâine și circ” era bine plătit, astăzi disprețul politicianului se lasă ca o flegmă în creștetul artistului român. Prost îmbrăcat, cu haine de la kil, el însuși om second hand, stresat de alternanțele politice formale care bălăngăne viitorul între Est și Vest, omul de cultură român se simte ca un clopote fără limbă într-o țară de surzi. De câte ori ți-a fost rușine, în aceste vremuri, să

Adrian ALUI
GHEORGHE

(continuare în pag. 7)

Cadou, de Mărțișor...

Cadrele didactice, sau, mai bine și mai corect spus, *maestrii* care veghează la devenirea tinerelor talente ce frecvențează cursurile Școlii de Arte „Sergiu Celibidache” Roman, au primit din partea conducerii instituției un mărțișor inedit – de la 1 martie, beneficiază de o cancelarie cum rar se mai pot lauda școlile din zonă. „Până acum, profesorii erau nevoiți să-și petreacă recreațiile în spații improprii și exista un plan în acest sens, o idee pusă pe lista urgențelor de multă vreme.. Am zis însă că darul acesta s-ar potrivi minunat drept un cadou de Mărțișor. Sper ca beneficiarii să se bucure de acest spațiu deosebit pe care-l merită cu prisosință, mai ales că ei sunt cei care fac posibile, an de an, performanțele care ne fac cunoscuți dincolo de hotarul municipiului Roman”, a declarat prof. Viorel Vanzariuc, directorul Școlii de Arte „Sergiu Celibidache”, foarte mândru de ceea ce a reușit să realizeze pentru colegii de catedră.

Dincolo de realizarea în sine, care merită din plin nota 10, de remarcat este și faptul că amenajarea acestui spațiu a fost făcută din resursele proprii ale instituției, fără a se apela la sponsori sau la sprijinul Primăriei municipiului Roman. „Am reușit să realizăm toată lucrarea cu resurse provenite din economiile noastre, cu bani obținuți din chirii și cu personal propriu, astfel că satisfacția este parcă și mai mare”, a mai spus directorul Școlii de Arte romășcane. Pentru cei care nu au avut ocazia să calce pragul noii cancelarii, trebuie spus că sala, foarte generoasă ca spațiu, emană distincție, calm și o lumină aparte, iar dincolo de dotările moderne deosebite, privirea este atrasă de simbolurile regăsite pe pereții sălii, – o liră și un portativ – foarte frumos realizate în relief, alături de care, câteva nișe împodobite cu obiecte marca „fondul plastic” îmbie la o bună și tihnită relaxare...

13, cu noroc...

Bilanțul etapei județene a olimpiadelor școlare consemnează încă un succes de prestigiu pentru liceenii care studiază la **Colegiul Național „Roman Vodă”**, dar și pentru dascălii care le-au luminat drumul spre marea performanță. Astfel, la etapa națională a acestor râvnite concursuri, școala cu nume de voievod din urbea mușatină va fi prezentă cu 13 concurenți, număr cu noroc pentru romanvodisti, – un nou record de participare, în bilanțul ultimilor ani. Iar pentru că cei care au atins acest nivel de performanță, fac cinste comunității, dar și învățământului nemțean, se cuvine să le amintim numele, după cum urmează: **Astrofizică**, **Adrian Panaite**, cls. a IX-a (prof. Romeo Merfea), **Limba și literatura Română**, **Ioana Herghea**, cls. a XI-a (prof. Anda Nacu), **Andra Dumitrașcu**, cls. a VI-a (prof. Alexandru Paul), **Tudor Bursuc**, cls. a V-a (prof. Roxana Prisecaru), **Chimie**, **Mara Ieșanu**, cls. a XII-a (prof. Crenguța Radu), **Marin Trofin**, cls. a XI-a (prof. Aurica Enescu), **Andrei Cobzaru**, cls. a X-a (prof. Aurica Enescu), **Bianca Dombici**, cls. a XII-a (prof. Aurica Enescu), **Limba latină**, **Alexandru Silistru**, cls. a IX-a (prof. Nicoleta Tudor), **Istorie**, **Marina Giurgică**, cls. a XII-a (prof. Ovidiu Albert), **Informatică**, **Vlad Ionuț**

Scurtu, cls. a X-a (prof. Florin Moldovanu), **Sociologie**, **Paula Mârț**, cls. a XI-a (prof. Marius Pascal), **Matematică**, **Vlad Ilie**, cls. a XI-a (prof. Marian Ursărescu), la această listă adăugându-se un alt finalist, la Concursul „Științele pământului”, practic un „recidivist” într-ale marii performanțe, **Marin Trofin**, președintele în exercițiu al Consiliului Elevilor de la Colegiul Național „Roman Vodă”. „Bucuria noastră este cu atât mai mare cu cât și de această dată am reușit să răspundem așteptărilor pe care comunitatea le are de la noi, să nu trădăm o tradiție moștenită de-a lungul generațiilor și să onorăm la cel mai înalt nivel aceste concursuri care, conferă notorietate atât școlii, cât și celor care ne reprezintă, elevi și profesori, deopotrivă. Este meritul elevilor noștri care își sacrifică foarte mult timp în afara orelor de curs pentru a reuși astfel de performanțe, însă, în aceeași măsură, este și meritul profesorilor care îi descoperă și îi pregătesc. Dincolo de un prilej de bucurie, aceste izbânci care se repetă an de an ne fac și conștienți de faptul că avem misiunea de a menține mereu, cel puțin la același nivel, ștacheta performanței școlare” a mărturisit **prof. Mihaela Tanovici**, director al Colegiului Național „Roman Vodă”, din Roman, una dintre instituțiile de top care fac mereu cinste învățământului liceal nemțean...

Performeri între... performeri

Cum este aproape imposibil să distingi performeri dintre... performeri, nuanțând puțin situația, se impun câteva precizări. Una ar fi cea legată de prezența numeroasă a olimpicilor la disciplina Chimie, trei la număr în acest an, două nume fiind de remarcat aici: cel al elevei **Mara Ieșanu**, o obișnuită a acestei faze a olimpiadelor, cu numeroase clasări de podium, dar și cel al **prof. Aurica Enescu**, nu doar un profesor eminent ci și un peda-

gog de nota 10, autor a numeroase lucrări de specialitate de care beneficiază pasionații acestei discipline. Tot pe acest palier se evidențiază și rezultatele obținute la Limba și literatura română, cu sublinierea expresă că profesori tineri precum **Alexandru Paul**, **Anda Nacu** sau **Roxana Prisecaru**, vin puternic din urmă, călcând, pe urmele unor maestri consacrați la „Roman Vodă”, precum regretatul **Petru Teodoru**, **Ioan Dobreanu**, **Vasile Drăgan**, și, mai recent, **prof. Gabriela Ro-**

mano sau **Daniela Anechitei**... Iar ca acest tablou să fie întregit, nu în ultimul rând merită subliniat faptul că discipline precum Informatica, Istoria și chiar Limba latină au dat cu consecvență olimpici de nivel național, meritul fiind al tuturor protagoniștilor, dar, cum spunea Prof. Mihaela Tanovici, „... și al părinților acestor copii care au înțeles să ni se alăture mereu în încercările noastre de a onora, prin performanță, blazonul unei școli centenare”...

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

După căderea cortinei concursului Eurovision-Romania 2013:

De unde în numărul trecut din *Apostolul* cuvintele dintru început ale textului în care consemnam prezența, în premieră, a unui grup de trei romășcani în finala concursului EUROVISION-Romania 2013 erau parcă decupate din alt vocabular, șovăielnice, chiar, în ciuda performanței de a se fi calificat în faza semifinală, acum, după toate acele zile nebune, voi spune simplu: *Parcă a fost un vis...* Un vis, totuși, pe care l-am resimțit cât toate amintirile despre anii de liceu în care una dintre bucuriile cele mari era ca, atunci când ajungeam la spectacolele vremii, să putem atinge cu mâna vedetele trupelor en vogue prin anii '90. L-am resimțit astfel, spun, deoarece acum, vedeta, vedetele, au respirat aievea, lângă mine, am trecut prin clipe de foc, cu televotingul, mai ales,

atât în semifinală, cât și în finală, ce mai, a fost nebunie ca odinioară! Poate cu un plus, un plus care se leagă de așteptarea aceea, când nu știi ce va fi, ce va alege urma, pentru că – să fim serioși – favoriții noștri au dat piept în ultimele etape ale

Parcă a fost un vis...

concursului EUROVISION-Romania 2013 cu numele grele din show-biz-ul românesc. Și tocmai de aceea, pentru că au ieșit cu fruntea sus, **Cristian Prăjescu**, romanvodistul de doar 16 ani, solist, **Sebastian Tudor**, de asemenea, romanvodist, backing voyce, precum și **Sergiu Rudichi**, compozitor/textier, vor rămâne eternii noștri în-

vingători, *maestrii* care, nu doar pentru Roman, au marcat o ștachetă care va fi ușor de dat jos pe viitor... De aceea, convins fiind că spun vorbele ce urmează în numele a mii și mii de fani romășcani, nemțeni și poate nu numai, apropo de titlul piesei care i-au propulsat în finala EUROVISION („The Best Thing In Life Is To Love”), promit să spun forever, tuturor, că, la urma urmei, tot ceea ce rămâne după un vis atât de minunat se poate traduce într-o singură expresie: Important în viață este să iubești...

Pagină realizată de A. OPRÎȘ

La mulți ani, maestre Trifan!

Galendarul aniversărilor personalităților româșcane consemnează în luna martie numele a doi oameni de cultură, de mare greutate pentru urbea mușatină: *prof. Dr. Ovidiu Trifan*, pe data de 4 martie și *prof. Gheorghe A.M. Ciobanu*, cel pe care romașcanii îl sărbătoresc pe 25 martie, spre fine de Mărțișor.

Pentru maestrul Ovidiu Trifan care împlinește acum 60 de ani, biografia personală este o adevărată carte de povești pe care la orice pagină ai deschide-o găsești o mărturisire pe cât de frumoasă, pe atât de bună de urmat pentru oricine și-ar dori un adevărat model în viață. Absolvent al Școlii de Muzică româșcane, la îndemnul mamei și al bunicii sale, a avut ocazia dar și bucuria să se pregătească cu marii profesori ai vremii, între care și patriarhul culturii româșcane, *prof. Gheorghe A.M. Ciobanu*. Au urmat apoi studiile superioare – „conservatorului fiind atunci o opțiune ca să scap de făcut armata la trupă” – după cum își amintește acum maestrul, cu un zâmbet șugubăț în colțul gurii și cu ochii săi de culoarea cerului albastru care se umplu subit de o lumină aparte ori de câte ori îl întrebi despre înfăptuirile sale, și cei 37 de ani de profesor, pe care-i va împlini în toamnă...

„L-am cunoscut pe maestrul Ovidiu Trifan la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Gheorghe” din Roman în 1991, anul în care domnul profesor chiar punea bazele formației corale a instituției cu care, apoi, am avut mari satisfacții, bucuria unor turnee în țară și peste hotare. Maestrul a lăsat urme foarte adânci în viața mea, este artistul cu cea mai mare sensibilitate muzicală pe care l-am cunoscut... Domnul Ovidiu Trifan este omul care te învață muzică și care te învață să iubești și să respecti muzica... Ceea ce m-a făcut să-i găsesc un loc definitiv în sufletul meu a fost faptul că am descoperit în domnia-sa un om căruia-i face plăcere să se aplece asupra semenilor și care se bucură de succesul celor care abia au început urcușul în viață”, a mărturisit, cuprins de emoție, unul dintre ucenicii maestrului, *Pr. Nicolae Dima, consilier patriarhal și directorul canalului TRINITAS TV, al Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române.*

Deloc de mirare, lista cu cei care mărturisesc la superlativ despre cel care în prezent zidește alte și alte caractere și, cu siguranță, alte viitoare personalități la Școala de Arte

„Sergiu Celibidache” este una foarte generoasă – celor asemeni părintelui Dima adăugându-li-se și *prof. Dan Laurențiu Leoreanu*, primarul municipiului Roman, fost combatant în corul Liceului (pe atunci, n. red.) „Roman Vodă”. O legătură care, ulterior, asemeni unui arc peste timp, s-a finalizat cu *immul* târgului mușatin, o inițiativă strălucită a primarului Dan Laurențiu Leoreanu, consemnată în istoria urbei drept o victorie a compozitorului Ovidiu Trifan...

Multe ar fi de spus, acum, la ceas aniversar, despre biografia strălucitoare a unui dascăl pus mereu să urce alte și alte piscuri, fie ca artist, interpret, fie ca întemeietor mereu neobosit, cu o mare zestre de memorabile zidiri culturale lăsate în urmă. Totuși, ori de câte ori este provocat la depănat amintiri, maestrul își începe povestea cu munca sa de dascăl la „corurile reunite” ale școlilor din Horia și Cotu Vameș și termină cu gâgălicii de la Școala de Arte „Sergiu Celibidache”, cu opriri însemnate la seminarul unde l-a avut ucenic pe actualul director al TRINITAS TV, la Liceul Teologic Franciscan sau de la Institutul Teologic „Sf. Francisc de Assisi”, ambele din Roman. Mai trebuie menționat că recent, maestrul Ovidiu Trifan a fost invitat în echipa organizatoare a *Festivalului internațional de muzică sacră „FESTUM DOMINI”*, ofertă onorantă, de nerefuzat, venită din partea a doi foști ucenici de-ai săi pe care i-a avut studenți la institutul franciscan româșcan...

Pentru toate acestea dar și pentru mai multe pentru care, aici, acum, nu este loc a le consemna, pentru tot ce a lăsat moștenire ucenicilor săi – între care și patru lucrări deosebit de valoroase ieșite de sub tipar în ultimii zece ani – la ceas aniversar se cuvine a ne apleca în fața măiastrului dascăl, singurul cu titlul de „doctor” dintre profesorii care predau Educația muzicală în învățământul preuniversitar nemțean. La mulți ani, maestre, cu mulțumiri și cu asigurările sincere că veți rămâne mereu în dragostea noastră...

A. OPRIS

Pianist de 100 de puncte...

Instituție emblematică pentru învățământul vocațional româșcan și nemțean, Școala de Arte „Sergiu Celibidache” Roman are din nou motive să se mândrească: seriat de concursuri școlare rezervate tinerilor care se pregătesc aici întru devenire artistică a evidențiat iarăși o serie de nume, între care cel al pianistului *Andrei Preda* aproape că nu mai are nevoie de nici o prezentare... „După cum arată bilanțul ultimilor ani, am obținut foarte multe premii la concursurile unde am fost prezenți, atât în plan local, județean și regional, cât și la concursurile de nivel național. În virtutea acestei tradiții, pot să afirm cu bucurie că în acest an stăm foarte bine, chiar dacă este să amintim doar faptul că am debutat cu trei premii la concursul „Emanuel Elenescu” de la Piatra-Neamț. Am continuat apoi cu rezultate deosebite la olimpiadele școlare, fiind prezenți la etapa zonală cu 14 elevi, unul dintre ei, tânărul pianist *Andrei Preda*, cunoscut datorită performanțelor sale consecvente, urmând să ne reprezinte, în premieră pentru școala noastră, la faza națională a olimpiadei de muzică, programată pe 1 aprilie, la Cluj”, a declarat *prof. Viorel Vanzariuc*, directorul școlii româșcane.

Performanța româșcanului, pregătit la Școala de Arte „Sergiu Celibidache” de *prof. Lia Voinea*, a obținut punctajul maxim, de 100 de puncte. Deși este încă elev în clasele gimnaziale, despre proaspătul olimpic național se pot spune multe lucruri frumoase: câștigarea Marelui Premiu la a II-a ediție a *Festivalului „Prietenii muzicii – Pro Piano România”*, filiala Iași, desfășurat în perioada 14 – 16 februarie, precum și a locului II la *Concursul național „Carl Czerny”*, care a avut loc între 23 și 24 februarie la Piatra Neamț. Pentru toate acestea și, cu siguranță, pentru performanțele care se întrevăd în viitor, dat fiind talentul de excepție al acestui tânăr pianist, un merit aparte se cuvine menționat și în dreptul maestrului *Julian Trofin*, cel care prin Fundația cultural umanitară care-i poartă numele, și-a făcut o profesie de credință din promovarea marilor talente, atât în țară cât și peste hotare. **(A. OPRIS)**

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Mihai Șurubaru: Bănci populare în județul Neamț

Profesorul dr. Mihai Șurubaru își completează studiul început în primul volum (cu același titlu), apărut acum câțiva ani, despre băncile populare care au funcționat în județul Neamț la început de secol XX și după. Cartea, apărută la Editura „Cetea Doamnei”, prezintă în cele 334 de pagini capitalul social al zecilor de bănci care existau în acea vreme în județ – Petrodava (Dumbrava Roșie), Prevederea (Bârgăoani), Zimbrul, Cetea Neamțului (Piatra Neamț), Frăția (Mastacăn), Galu, Luceafărul (Căciulești), M. Kogălniceanu (Dobreni), Ion Creangă (Humulești), Mărgineni, Cerbul (Cracăul Negru), Albina (Costișa), Durău, Sporul (Buhuși, care era în Neamț),

Izvorul (Tarcău), Grinteșul (Bistricioara), Dragoș Vodă (Cândești), Cracăul Alb (Crăcăoani), Unirea Sătenilor (Dragomirești) ș.a. – profitul acestora și dividendele acordate, depuneri sau pierderi de capital. Informațiile din acest volum demonstrează că, după Al Doilea Război Mondial, mișcarea cooperatistă din România a cunoscut o înflorire deosebită, contribuind astfel la dezvoltarea activității agricole, deviza băncilor fiind „În unire stă puterea” (cum scria pe coperta livretelor de membru la banca populară „Sporul”). Relativ proaspăt împroprietăriți de Cuza (în 1864), țărani au fost aruncați într-o luptă concurențială fără precedent la început de secol XX, iar băncile i-au ajutat să scape de cămătari, mișcarea

cooperatistă fiind una din soluțiile pentru ameliorarea problemei agrare de la noi.

Interesant este faptul că aceste bănci populare au funcționat și după crahul din 1933 și marea criză economică prin care a trecut România, alături de celelalte țări europene, în perioada 1929-1933, ceea ce demonstrează stabilitatea lor. Evident, lucrarea profesorului Mihai Șurubaru, scoate în evidență și numeroasele fuziuni și lichidări de bănci din acea perioadă, executările silite care au avut loc, modul în care se făceau conversiunile împrumuturilor sau plățile eșalonate. Activitatea băncilor populare, care au funcționat până la venirea comuniștilor la putere, reprezintă o pagină notabilă din istoria noastră relativ recentă. **(Nicolae SAV)**

Alegerile de sindicat în unitățile școlare

COMUNICAT

ÎN ATENȚIA LIDERILOR DE SINDICAT

In unitățile școlare în care în anul 2013 se încheie perioada mandatului liderului de sindicat și al Biroului Operativ, se vor convoca adunări generale de alegeri în grupele sindicale, în perioada 20 martie – 01 mai 2013.

Convocarea membrilor de sindicat se va face în scris, de către liderul de sindicat, cu minim 3 zile înainte de desfășurarea adunării.

Ordinea de zi propusă va fi:

1. Informare privind activitatea SINDICATULUI LIBER AL LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ NEAMȚ (pe care o găsiți în atașament);

2. Raport asupra activității grupei sindicale din unitatea școlară, în perioada mandatului;

3. Alegerea Biroului Operativ al grupei sindicale format din 3 – 5 membri, în funcție de numărul de membri de sindicat din unitatea școlară. Astfel:

– până la 50 de membri de sindicat, Biroul Operativ va fi compus din 3 membri: lider, vicelider, secretar;

– peste 50 membri de sindicat, Biroul Operativ va fi compus din 5 membri (lider, vicelider, secretar și 2 membri).

NOTĂ: Ordinea de zi poate fi completată și cu alte puncte, la propunerea membrilor de sindicat.

Lucrările Adunării Generale se vor desfășura după următorul REGULAMENT

REGULAMENT

PRIVIND DESFĂȘURAREA LUCRĂRILOR ADUNĂRII GENERALE DE ALEGERI ÎN GRUPELE SINDICALE ORGANIZATE LA NIVELUL UNITĂȚILOR ȘCOLARE DIN JUDEȚUL NEAMȚ

1. La lucrările Adunării Generale participă toți membrii de sindicat, plătitori de cotizație (personal didactic, didactic auxiliar, nedidactic) angajați ai unității școlare în baza unui contract individual de muncă.

2. Până la momentul alegerii noului Birou Operativ, lucrările Adunării Generale sunt conduse de un prezidiu alcătuit din membri Biroului Operativ în funcție.

3. Liderul de sindicat constată și anunță caracterul statutar al Adunării Generale. (Se consideră că adunarea este statutară dacă numărul membrilor de sindicat prezenți este jumătate plus 1 din numărul total al membrilor de sindicat din unitatea școlară.)

4. Pentru buna desfășurare a Adunării Generale se alege prin vot deschis, cu majoritate simplă, următoarele COMISII:

a. COMISIA DE ÎNTOCMIRE A PROCESULUI-VERBAL, formată din 2 membri. Această COMISIE consemnează desfășurarea lucrărilor Adunării Generale.

b. COMISIA DE COORDONARE A ALEGERII NOULUI BIROU OPERATIV, formată din 3 membri, dintre care unul este desemnat **președintele comisiei** și conduce lucrările Adunării Generale din momentul trecerii la alegerea noului organ de conducere.

5. Liderul de sindicat propune spre aprobare ORDINEA DE ZI.

Se dă cuvântul invitaților (dacă sunt).

Se parcurge ordinea de zi până la punctul 3 – alegerea noului Birou Operativ – când preia conducerea lucrărilor **PREȘEDINTELE COMISIEI DE COORDONARE A ALEGERILOR**.

6. ALEGEREA MEMBRILOR NOULUI Birou Operativ se face prin vot deschis, cu majoritate simplă, pentru un mandat de 5 ani (conform STATUTULUI S.L.L.I.C.S.NEAMȚ).

7. La încheierea procedurii de alegere a noului organ de conducere al grupei sindicale, președintele COMISIEI DE COORDONARE A ALEGERILOR felicită membrii noului Birou Operativ ales și declară închise lucrările Adunării Generale.

8. Procesul verbal se păstrează, în original, la DOSARUL organizației sindicale din unitatea școlară iar o copie va fi depusă la sediul SINDICATULUI LIBER AL LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ NEAMȚ până la 1 mai 2013.

*Președinte S.L.L.I.C.S. Neamț,
Prof. Gabriel PLOSCĂ*

INFORMARE PRIVIND ACTIVITATEA SINDICATULUI LIBER AL LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ NEAMȚ

S. L.L.I.C.S.Neamț a organizat și a derulat activități în scopul apărării și promovării drepturilor și intereselor profesionale, economice, sociale, culturale, sportive și organizaționale ale membrilor săi. Astfel:

1. În domeniul organizațional, reprezentare, comunicare și imagine.

a. au fost convocate și desfășurate conform statutului ședințele Biroului Operativ și ale Consiliului Județean la nivelul organizației județene în care au fost luate decizii referitoare la activitatea sindicatului.

b. au fost organizate periodic întâlniri, pe zone, cu liderii de sindicat din unitățile școlare. În cadrul acestor întâlniri, liderii de sindicat și prin intermediul lor, membrii de sindicat, au fost informați despre acțiunile sindicatului județean, ale Federației Sindicatelor Libere din Învățământ și ale Confederației Sindicatelor Democratice din România ca și despre

rezultatele acestor acțiuni. Tot în acest cadru, liderii de sindicat au informat Biroul Operativ al S.L.L.I.C.S. Neamț despre problemele membrilor de sindicat și la solicitarea acestora, membrii Biroului Operativ au participat la adunări ale grupelor sindicale din școli pentru a informa și consilia membrii de sindicat asupra problemelor sesizate. Permanent, liderii de sindicat au fost consultați asupra viitoarelor acțiuni sindicale precum și asupra direcțiilor de acțiune sindicală.

Sindicatul județean a fost reprezentat în structurile bi și tripartite ale unor instituții ca I.T.M., A.J.O.F.M., C.A.S., precum și în Comisia Paritară de la nivelul I.S.J.Neamț, Comisia de dialog social de pe lângă Prefectura Neamț, Comisia de autorizare a furnizorilor de formare profesională pentru adulți, Comisia de egalitate de șanse. De asemenea, sindicatul a fost reprezentat, prin observatori, (membri ai Biroului Operativ și/sau ai Consiliului Județean ori lideri de sindicat din unitățile școlare)

Alegerile de sindicat în unitățile școlare

In Consiliul de Administrație al I.S.J.Neamț, în Comisiile pentru acordarea gradăției de merit sau pentru mobilitatea personalului didactic, în Comisiile de disciplină din unitățile școlare sau Colegiul de disciplină de pe lângă I.S.J.Neamț.

S-a acordat consiliere în vederea organizării adunărilor de alegeri acolo unde s-a impus alegerea noilor lideri de sindicat și reorganizarea comisiilor paritare din unitățile școlare.

Pentru o comunicare cât mai operativă cu liderii și membrii de sindicat din unitățile școlare, se utilizează poșta electronică și sit-ul propriu w.w.w.slineamt.ro, iar lunar publicăm informații sindicale în revista cadrelor didactice „Apostolul” editată de S.L.L.I.C.S.Neamț. La solicitarea mass-media (în special presa scrisă) s-au acordat interviuri, cu diferite prilejuri, prin care s-au evidențiat preocupările, activitatea și rezultatele sindicatului județean.

Anual s-a realizat recensământul membrilor de sindicat din învățământul nemțean. În anul 2013 SINDICATUL LIBER AL LUCĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ NEAMȚ numără 7390 de membri din 7790 de angajați (personal didactic, didactic auxiliar și nedidactic).

S-a participat la ședințele Biroului Operativ și ale Colegiului Național al Liderilor F.S.L.I. precum și la Biroul Executiv Național al C.S.D.R. – structuri sindicale naționale la care S.L.L.I.C.S.Neamț este afiliat și în care, președintele Plosca Gabriel, ocupă funcții de conducere.

La Piatra-Neamț au fost organizate în 2009 întâlniri ale Consiliului Național al C.S.D.R. și în 2010, lucrările Consiliului Național al F.S.L.I. în semn de respect pentru contribuția SINDICATULUI LIBER AL LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ NEAMȚ la dezvoltarea sindicalismului în România.

2. Servicii pentru membri de sindicat:

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, S.L.L.I.C.S.Neamț a formulat în numele și pentru membrii săi de sindicat, până la 1 ianuarie 2013 un număr de 1133 acțiuni în instanță ce au avut ca obiect recuperarea drepturilor bănești neacordate prin încălcarea reglementărilor legale.

Astfel, la nivelul județului Neamț am câștigat în instanță:

În 2008 – Plata retroactivă a drepturilor salariale cuvenite educatorilor, învățătorilor, institutorilor cu grad didactic I și peste 25 de ani vechime pentru orele prestate în plus săptămânal, față de norma didactică prevăzută de Legea 128/1997.

Beneficiari 869 cadre didactice din 126 unități școlare.

În 2009 – Plata retroactivă, începând cu decembrie 2005 a tranșelor suplimentare de vechime pentru personalul didactic cu peste 30 de ani vechime în învățământ.

Beneficiari 1786 cadre didactice din 148 unități școlare.

În anul 2010 – după 2 ani de judecată, am obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în prima acțiune înaintată pentru CREȘTEREA SALARIALĂ prevăzută de Legea 221/2008 pentru perioada 1 octombrie 2008 – 31 decembrie 2009.

Beneficiari 5897 persoane în 151 dosare.

Tot în anul 2010 am obținut hotărâri judecătorești favorabile membrilor de sindicat pentru DECONTUL CHELTUIELILOR DE NAVETĂ, în 19 dosare pentru 433 cadre didactice și pentru plata celor 5 salarii la decesul cadrului didactic în 5 dosare.

În anul 2011 Sindicatul din Învățământ Neamț inițiază 141 acțiuni în instanță pentru recuperarea diminuării cu 25% a indemnizației de concediu aferentă anului școlar 2009 – 2010 și 222 acțiuni pentru anularea deciziilor de reîncadrare emise în baza Legii 285/2010. Din cele 222 acțiuni, 129 dosare au fost pentru personalul didactic și didactic auxiliar pentru care s-a solicitat respectarea prevederilor Legii 221/2008, privind creșterea salarială și în anul 2011, iar 93 dosare au fost pentru personalul nedidactic pentru care s-a solicitat nediminuarea cu 25% a salariilor în anul 2011.

De asemenea, anul 2011 a fost anul în care am promovat a doua acțiune în instanță prin care solicitam CREȘTEREA SALARIALĂ prevăzută de Legea 221/2008 pentru perioada 1 octombrie 2008 – 31 decembrie 2009, pentru personalul didactic și didactic auxiliar care a fost omis din prima acțiune. Astfel, am depus pe rolul instanțelor 105 dosare pentru 2119 persoane pentru care am obținut hotărâri judecătorești

favorabile în anul 2012 când s-au încheiat toate etapele procesului.

În anul 2012 – am constatat ca existau angajați în învățământul nemțean, personal didactic și didactic auxiliar, care nu se regăseau nici în prima și nici în a doua acțiune pe Legea 221/2008 și nu puteau beneficia de plata diferențelor salariale prin aplicarea hotărârilor judecătorești obținute de sindicat. Pentru aceștia am înaintat pe rolul instanțelor 55 dosare în care au fost cuprinse 386 persoane.

În același timp am depus la Tribunalul Neamț 146 dosare pentru 8066 persoane prin care solicitam instanței să oblige unitățile școlare la plata drepturilor salariale neacordate în perioada 1 ianuarie 2010 – 31 decembrie 2010 prin aplicarea incorectă a Legii 330/2009 care nu a fost coroborată cu prevederile Legii 221/2008.

Pe lângă acțiunile judecătorești ce au vizat recuperarea drepturilor de natură salarială, Sindicatul din Învățământ Neamț a formulat și înaintat către instanțele de judecată 144 dosare ce au avut ca obiect recuperarea diferenței la ajutorul de 100 Euro aferent anului 2009, prevăzut de Legea 315/2006 pentru care am obținut hotărâri judecătorești definitive, executorii de drept și irevocabile și încă 5 dosare pentru DECONTUL CHELTUIELILOR DE NAVETĂ în care sunt reclamanți 163 cadre didactice. Am fost preocupați permanent de modul în care se pun în executare în unitățile școlare hotărârile judecătorești obținute și de aceea:

Am informat liderii de sindicat și conducerea unităților de învățământ despre aplicarea prevederilor legale în privința eșalonării titlurilor executorii prevăzute de sentințele judecătorești.

Am monitorizat plata sumelor prevăzute de hotărârile judecătorești prin discuții directe cu ordonatorii de credite prin sesizări și intervenții făcute la PREFECTURĂ, TREZORERIE, și chiar prin înaintarea unor plângeri penale.

Consecvență principiului solidarității sociale, organizația noastră a acordat sprijin financiar unui mare număr de membri de sindicat aflați în dificultate, sub formă de ajutor în caz de boală, deces, calamitate, sau chiar ajutor social.

De asemenea, în anul 2012 am încheiat acorduri de parteneriat cu farmaciile „Ardealul” și „Ropharma” prin care am obținut pentru membrii noștri de sindicat reduceri de până la 10% la prețul medicamentelor.

O altă direcție de acțiune sindicală a vizat lărgirea ofertei turistice speciale și de acces în bazele de odihnă și tratament ale sindicatelor. În urma negocierilor purtate de C.S.D.R. și F.S.L.I. la Ministerul Muncii, Familiei și Persoanelor vârstnice precum și la diversi operatori, la care și-a adus contribuția și președintele S.L.L.I.C.S.Neamț, organizația noastră a beneficiat de bilete de odihnă și tratament în diferite stațiuni din țară și străinătate (Albena – Bulgaria) reușind să onorăm circa 90% din cerințele membrilor de sindicat.

În parteneriat cu Asociația Învățătorilor sau I.S.J. Neamț am sprijinit și alte activități prilejuite de evenimente speciale „Ziua învățătorului”, „Ziua debutantului în învățământ”, „Ziua Mondială a Educatorului” etc.

Am inițiat CUPA SINDICATULUI LA SAH și TENIS DE MASĂ, competiții adresate lucrătorilor din învățământul nemțean.

Impunerea unui standard de calitate în formarea profesională a fost un obiectiv important al sindicatului nostru. De aceea am urmărit ca liderii noștri și membri de sindicat să beneficieze de programe de formare organizate fie la nivel local, fie la nivel regional sau național. Astfel:

Am asigurat participarea a 2 experți naționali și a 30 cadre didactice membre a comisiilor de evaluare și asigurare a calității (C.E.A.C.) din școli, la programul de formare din cadrul proiectului inițiat și implementat de F.S.L.I. și A.R.A.C.I.P., intitulat „Împreună pentru educație!”

Am organizat cursuri acreditate C.N.F.P.A. pentru obținerea competențelor de FORMATOR și MENTOR, la prețuri accesibile, sub nivelul celor practicate de alți furnizori de formare.

Am participat la seminarii, simpozioane, dezbateri, organizate de F.S.L.I. prin departamentele sale sau C.S.D.R. în proiecte ca:

„Corelarea cu cererea pieței muncii a ofertei de formare profesională prin învățământul profesional și tehnic”.

Program de transfer de competențe și metode inovante, privind furniza-

Biroul Operativ al S.L.L.I.C.S. Neamț

(continuare în pag. 6)

Activitatea în Comisia Paritară

În 6 martie a avut loc Comisia Paritară la care au participat reprezentanți ai ISJ Neamț și ai Sindicatului Învățământ Neamț. Principalul subiect abordat a fost cel al gradațiilor de merit, al criteriilor după care urmează să se întocmească fișele de evaluare.

„Noi am propus ca fișele de evaluare pentru anumite discipline cum sunt educația fizică, religia, muzica să aibă criterii diferite pentru școlile vocaționale și celelalte școli. Pentru educația fizică aceste fișe de evaluare erau deja diferențiate și până acum: niciodată un profesor de la o școală obișnuită n-ar putea să aibă vreo șansă într-o competiție, în fața unui coleg dintr-un liceu de profil. Pe de altă parte, ne-a informat domnul Gabriel Ploscă, președintele sindicatului Învățământ din județul Neamț, am stabilit ca punctajul minim de la care se acordă gradația de merit să fie de 60 de puncte. Aceasta nu înseamnă că este obligatoriu ca cine are 60 de puncte să și ia gradația; acest punctaj este doar o bază de pornire.”

Comisia Paritară a mai stabilit ca numărul gradațiilor de merit să fie repartizat proporțional cu numărul de posturi. Dacă numărul profesorilor de limba și literatura română este dublu, față de cel al profesorilor de geografie – să zicem -, este normal ca și numărul gradațiilor de merit acordate pentru această specialitate să fie dublu.

„Pentru activitatea sindicală, a precizat domnul Gabriel Ploscă, se poate obține un punct iar colegii care fac parte din Comisiile de Dialog Social sau din comisiile Paritare din școli pot să mai primească un punct. Concluzionând: pentru activitate sindicală colegii noștri pot primi maximum două puncte. Noi vom fi prezenți în continuare la toate etapele competiției pentru acordarea gradațiilor de merit și sperăm să avem o repartizare corectă pe discipline, o evaluare obiectivă și, de ce nu?, cât mai puține contestații.”

Despre rolul Sindicatului Învățământ în acordarea gradațiilor de merit, ne-a mai limpezit și Gabriela Grigore, secretatul Sindicatului

Învățământ Neamț: „Există un punctaj maxim pe capitole, repartitia sa pe subcapitole făcându-se prin negocieri în cadrul Comisiei Paritare. Punctajul maxim de 80 de puncte, care se referă în primul rând la activitatea la clasă, este defalcat prin dialog cu reprezentanții ISJ urmându-se să fie eliminate toate inechitățile... Noi am sesizat, de pildă, că nu este posibil ca locul doi obținut la niște concursuri școlare la nivel județean, național sau internațional să fie apreciat cu același număr de puncte. Este o aberație pe care am găsit-o pe fișele de evaluare de Liceele de Artă și atunci am intervenit...”

Tot în ultimele discuții din cadrul Comisiei s-a mai punctat faptul că plata hotărârilor judecătorești nu s-a făcut în toate școlile la fel: că în unele locuri nu s-au dat anul trecut cei 5%, că la unii nu s-au dat deloc, că la alții s-au făcut plăți doar parțial. Pentru remedierea acestei situații Inspectorul general al ISJ a cerut concret situația din școli pentru a se putea face corect punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești. Același lucru este valabil și pentru suta de euro: școlile trebuie să trimită hotărârile judecătorești irevocabile către ISJ pentru ca acesta să poată solicita sumele necesare de la minister.

Un alt punct foarte important aflat pe ordinea de zi a întâlnirii a fost legat de salarizarea personalului nedidactic. Concret, la această categorie de salariați nu se pune în evidență sporul de vechime. „S-a consemnat de comun acord, spune domnul Ploscă, să facem o întâlnire cu directorii unităților școlare, cu cei care au sarcina întocmirii statelor de plată în aceste unități și cu reprezentanții Inspecției muncii din județul Neamț ca să vedem dacă această problemă se poate rezolva pe cale amiabilă, fără a mai ajunge în Instanță.”

După cum am consemnat mai sus, problemele ridicate de Sindicatul Învățământ în Comisia Paritară, acceptarea unui dialog civilizată de către ISJ Neamț, sunt în măsură să ofere o perspectivă optimistă asupra condiției și statutului cadrelor didactice din Neamț.

Mircea ZAHARIA

Asociația Învățătorilor din Județul Neamț Convocare

Asociația Învățătorilor din Județul Neamț anunță, pentru ziua de miercuri, 10 aprilie 2013, ora 10, convocarea **Conferinței de dare de seamă și alegeri**, în sala de festivități a Liceului Tehnologic Economic-Administrativ Piatra Neamț.

Conferința va avea următoarea ordine de zi:

Dare de seamă asupra activității desfășurate în anul 2012;

Prezentarea Proiectului de program de activitate pentru perioada 2013-2014;

Prezentarea execuției bugetare pentru anul 2012 și a planului de venituri și cheltuieli pentru anul 2013;

Modificarea Statutului asociației;

Alegerea noilor organe de conducere (Consiliului Director).

Sunt convocați să participe, toți membrii și membrii simpatizanți care și-au îndeplinit obligațiile statutare (au plătit cotizația pe anul 2012). De asemenea invităm la lucrările Conferinței pe toți directorii unităților de învățământ din județul Neamț și liderii de sindicat, pentru o mai bună cunoaștere a activității noastre și sprijinul lor în creșterea numerică a asociației.

Consiliul Director al Asociației

Invitație

Comitetul de redacție al revistei Apostolul anunță colaboratorii și cititorii revistei precum și pe toți cei interesați reapariția **Suplimentului literar-artistic** al revistei începând cu numărul următor din luna aprilie.

Invităm colaboratorii, cenaclurile literar-artistice și revistele școlare să trimită colaborări, articole și creații literare pe adresa Asociația Învățătorilor din Județul Neamț, strada Mihail Sadoveanu, nr.21, Piatra-Neamț, e-mail: invata-tori.nt@gmail.com; revista_apostolul@yahoo.com, tel. 0233228262, până pe data de 10 ale lunii. (Ștefan CORNEANU)

Alegerile de sindicat în unitățile școlare

INFORMARE PRIVIND ACTIVITATEA SINDICATULUI LIBER AL LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ NEAMȚ

(urmăre din pag. 5)

rea de programe de formare a profesorilor pentru îmbunătățirea calității.”

„Dialogul Social European” etc.

Din anul 2011, SINDICATUL DIN ÎNVĂȚĂMÂNT NEAMȚ derulează un proiect cu finanțare europeană „Promovarea prin activități inovatoare a egalității de șanse și de gen în cadrul organizațiilor partenerilor sociali, cu accent pe instituțiile de educație” în parteneriat cu SINDICATUL DIN ÎNVĂȚĂMÂNT BISTRIȚA – NĂSĂUD, F.S.L.I., 2 parteneri din ITALIA și 1 partener din SPANIA. În anul 2012 am inițiat și depus pentru evaluare un proiect LEONARDO cu titlul „Dezvoltarea competențelor specialiștilor din educație pentru diversificarea ofertei educaționale în educația și formarea profesională inițială, cu accent pe promovarea culturii antreprenoriale”.

Alte acțiuni în perioada raportată:

Am participat la acțiuni de protest organizate de Federație sau Confederație în București și am organizat, atunci când s-a impus, mitinguri, marșuri de protest, pichetări la Prefectura Neamț și sediul partidului de guvernământ.

Am organizat dezbateri și am înaintat propuneri pentru Legea Educației, Legea Dialogului Social, Codul Muncii, pentru diferite acte normative importante – metodologii, planuri cadru, precum și pentru reglementări ce vizează finanțarea, normarea, salarizarea și funcționarea sistemului național de educație.

Am asigurat permanent consilierea membrilor de sindicat cu privire la drepturile lor, ce decurg din legi și alte acte normative, reprezentându-i în relația cu instituțiile Statului pentru prevenirea abuzurilor de orice fel.

REGINA MARIA, Regina tuturor românilor

(urmărire din pag. 1)

Viață abandonată neprecupețit slujirii României Mari, cu a cărei perioadă de glorie se confundă până la identificare, Regina Maria se stinge din viață la 18 iulie 1938, încredințându-și inima capelei „Stella Maris” din Balcic și trupul muritor mănăstirii Curtea de Argeș.

Anul 2013 reprezintă pentru români anul unor importante comemorări și aniversări dinastice: 75 de ani de la moartea Suveranei României Mari, supranumită *Împărăteasa Românilor*; 170 de ani de la nașterea Reginei Elisabeta, cunoscută, ca patroană a artelor, sub numele de *Carmen Sylva*; 130 de ani de la nașterea regelui Carol II-lea. Aceste evenimente, precum și imaginea caldă și luminoasă păstrată în memoria nemțenilor – Regina Maria s-a retras în Domeniul Coroanei de la Bicaz în perioada iulie – octombrie 1918 – au constituit principalele argumente care au generat un eveniment cultural memorabil: expoziția – „Regina Maria, Regina tuturor românilor”.

Expoziția, organizată de Complexul Muzeal Județean Neamț în colaborare cu Muzeul Național Bran, Muzeul Național de Istorie a României și Direcția Județeană Neamț a Arhivelor Naționale, a avut vemisajul la mijlocul lunii martie și va putea fi vizitată până în luna mai la Muzeul de Istorie și Arheologie din Piatra Neamț. Sunt reunite aici peste 140 de obiecte din colecțiile Muzeului

Național Bran și Muzeului Național de Istorie a României: obiecte de artă, piese de mobilier, o impresionantă colecție de cărți poștale și fotografii. Este pentru prima dată când un patrimoniu atât de valoros atribuit reginei Maria poposește la Piatra-Neamț. Pentru a-i cunoaște personalitatea, organizatorii au recurs la câteva segmente tematice: *portul popular românesc* (una din pasiunile Reginei care, se știe, a introdus în protocolul curții regale ca îmbrăcăminte oficială portul popular), *participarea Sa activă la primul război mondial*, alături de soldați, pe front (de unde i-a provenit și supranumele de „Mama Răniților” sau „Regina-soldat”, *momentul încoronării de la Alba Iulia*, pasiunile sale, scrisul și călăritul. Un capitol important și de atracție al expoziției îl reprezintă reconstituirea unui fragment din dormitorul Suveranei de la Bran, cu piesele originale. Iată celebra și emoționanta scrisoare pe care a lăsat-o testament Regina Maria poporului său, românilor: „Când veți ceti aceste slove, poporul meu, eu voi fi trecut pragul tăcerii veșnice, care rămâne pentru noi o mare taină. Și totuși, din marea dragoste ce ți-am purtat-o, aș dori ca vocea mea să te mai ajungă încă o dată, chiar de dincolo de liniștea mormântului. Abia împlinise 17 ani, când am venit la tine; eram tânără și neștiutoare, însă foarte mândră de țara mea de baștină și sunt și astăzi mândră de a fi fost născută engleză, dar când am îmbrățișat o nouă naționalitate m-am străduit să devin o bună

româncă. Nimeni nu e judecat pe drept cât trăiește; abia după moarte este pomenit sau dat uitării. Mi-a fost dat să trăiesc cu tine, Poporul meu, vremuri de mare restriște și vremuri de mari împliniri. Peste un timp mi-a fost dat să-ți fiu călăuză, să-ți fiu inspiratoare. (...) Eu am ajuns la capătul drumului meu. Dar înainte de a tăcea pentru veșnicie vreau să-mi ridic, pentru ultima dată, mâinile pentru o binecuvântare. Te binecuvântează, iubită Românie, țara bucuriilor și durerilor mele, frumoasă țară, care ai trăit în inima mea și ale cărei cărări le-am cunoscut toate. Frumoasă țară pe care am văzut-o întregită, a cărei soartă mi-a fost îngăduit să o văd împlinită. Fii tu veșnic îmbelșugată, fii tu mare și plină de cinste, să stai veșnic falnică printre națiuni, să fii cinstită, iubită și pricepută. Am credea că v-am priceput: n-am judecat, am iubit...”

Iată o expoziție care trebuie neapărat văzută, aerul retro și parfumul de epocă dând culoare și prestanță uneia dintre cele mai glorioase epoci din istoria României, o epocă frumoasă prin care a trecut poporul român și cea care a fost alături de el, la bine și la greu, timp de 45 de ani, Regina Maria. Dincolo de mulțumirile cuvenite cu prisosință organizatorilor, nu putem încheia fără a-i felicita, în corpore, pe realizatorii unui excelent catalog de expoziție, o reușită pe măsura evenimentului pe care îl prezintă: Mihaela-Cristina VERZEA, Florentina BUZENCHI, Roxana MUNTEANU, Silvia TRĂISTARIU.

Despre ce nu se vorbește

(urmărire din pag. 1)

atăta se micșora leafa în comparație cu salariile din economie și din aparatul de partid și de stat.

Când, fiind profesor de gradul întâi, director de liceu, am constatat că un miner calificat, absolvent de patru clase, câștiga lunar de trei ori cât mine, am fost în pragul infarctului. Dar situația era explicabilă atunci. Puterea aparținea unei adunături de alfabetizați care, între altele, țineau intelectualitatea la respect, ca să n-o ia razna, fiindcă li se părea, ca și acum, că „dăscălimba nu produce nimic”???

Bătaia de joc de acum cum se explică? Prin ce este superior și mai calificat un judecător față de un profesor, doctor în științe, ziditor de oameni valoroși, cea mai importantă meserie din lume, dar plătit cu aproape

un sfert din retribuția magistratului? Evident, magistrații nu au nici o vină în această așezare imbecilă a salariilor. Prin ce este superior și mai util țării un plutonier major față de un învățător de elită? Dar nici plutonierul nu e vinovat, fiindcă nu el fixează cuantumul salariilor. Marii vinovați sunt miniștrii și cei pe care îi alegem din patru în patru ani în Parlament, mulți dintre ei, spre rușinea lor, proveniți din învățământ.

Cum să dorească a fi dascăli cei mai buni copii de azi, dacă știu că devin niște bieți calici, la ordinul unor politruaci rurali, cărora li s-au pus la dispoziție școlile și personalul didactic??? Unde este satul „colțisor de rai”?! Care „casă cuib de vesel trai”?! Baliverne! Patriotismul nu ține de foame în acest secol îndestulat. Nu eu, ci un genial cap politic al lumii a spus-o, corect și definitiv: „Patriotismul trece prin stomac.”

În România, vor avea din ce în ce mai multă treabă jandarmii și judecătorii, fiindcă nu ne mai trebuie Doamne și Domni învățători și profesori, și asta în numele unei democrații pe care o falimentăm cu bună știință și cu un dispreț pentru școala tipic tuturor parveniților semidocti din toate timpurile, ajunși la frâiele statelor. Nu eu, Doamne ferește! ci unul dintre giganzii gândirii umane a spus-o: „De când înțelepții s-au retras în turnul lor de fildeș, proștii conduc lumea!”

Dacă vrem să avem învățământ de calitate în România, trebuie să restaurăm poziția socială, inclusiv cea materială, a omului de la catedră. Nu-l mai putem hrăni doar cu promisiuni, jandarmi la poarta școlii, examene supravegheate de procurori și vegheate cu televiziune. Să nu mai mințim, fiindcă nu ne mai crede nimeni!

Cine vrea să distrugă un popor îi

distruge intelectualitatea! În chip deștept și „democratic”. Nu cu kalașnikovul și cu Jilava, ca odinioară. I-am înjosit, i-am calicit, i-am făcut paria satelor și târgurilor și au plecat ei singuri, să devină medici apreciați în Franța și Germania, profesori universitari în Canada și Anglia (Culmea, de limbă engleză!), informaticieni în SUA, biologi în Australia, arhitecți în Emirate ...

Să nu uităm! În lumea antică, de obicei, învățătorii erau sclavi. După două mii de ani, în splendida democrație europeană, noi vom avea din nou dascăli de calitate când ei vor câștiga atât de bine încât să se lupte pentru dobândirea unui post de învățător la țară! Până atunci, doar palavre umflate despre reformă, vorbe de prisos despre curriculum, lozinci sfârșitoare despre patriotism și despre mândria extraordinară de a fi educato-
tor ...

(urmărire din pag. 1)

Spui că ești poet, dragul meu coleg de me-taforă? Cum să spui că ești poet unui politician agramat care-ți explică obsesia lui, schemele diabolice prin care va prinde din nou Senatul la viitoarele alegeri? Dar cum să-i explici că ești pictor unui afacerist veros care îți râde în nas când îi vorbești de picturile tale care te costă? Patria? Patria e o cifră din cont! Spune-mi cât ai în cont ca să-ți spun cât ține patria la tine, ar suna un proverb al zilelor noastre. Ai pus umărul ca să susții politicieni care ți-au promis că de acum se vor sacrifica doar conducătorii...! Politica culturii e simplă: talentul și instrucția care răzbesc eroic, ca firul de iarbă prin betonul turnat de-a valma.

Dar cultura politiciii (și politicienilor) e ceva mai obscură ca luminița de la capătul unui tunel despre care nimeni nu știe unde e amplasat; e ceva mai absentă ca adevărul în discursul unui activist marxist recondiționat...! N-o să mă convingă ni-

Cultura politiciii

meni că în țara asta lucrurile merg prost pentru că nu avem cartofi, lapte, pâine, carne pentru că sânt prea convinși că și crizele de genul acesta sânt efectul culturii politice, a culturii politicienilor... Cu politicieni proști, care în haită devin canalii sfârșind țara ca pe-o ciosvârtă însăngeră-tată, zău că-mi vine să cred că Brucan a fost ge-

neros când a dat șanse poporului peste doar două decenii... Stimați politicieni, sunteți mulțumiți de cât v-a dat patria azi? O vilișoară, o afacere, un comision acolo...!? Țineți-vă strânși unul de altul, agățați-vă unul de altul, luptați să nu vă debarce nimeni, fie că sunteți de stânga, de dreapta, că sunteți albi, roșii sau maronii...! Numai culoarea banului contează! Politicianul funcționar e o monstruoșitate. Politicianul care nu are simțul istoriei e un negustor jalnic într-o piață de zarzavat. Politicianul care e seara de dreapta, ca să-și mulțumească nevasta și dimineața e de stânga ca să-și mulțumească electoratul – ca să parafrazez pe cineva – e, de asemenea, jalnic. Politicianul corupt e ca individul care deșartă speranțele electoratului la canal. Politicianul prost e teroarea de fiecare zi...

Metode moderne de învățare creativă

Învățarea reprezintă mecanismul psihologic fundamental al acțiunii educaționale. În procesul de învățare important este drumul parcurs spre învățare, deci există un input, un output și entitatea ce funcționează între ele.

În învățarea școlară accentul cade pe formarea intelectuală (însușirea de cunoștințe, priceperi, formarea de numeroase capacități necesare adaptării la mediul natural și social.) și pe dobândirea de către elevi a unor procedee de muncă intelectuală.

În condiții diferite se vor utiliza tipuri de învățare diferite, dar ceea ce este comun oricăru tip este succesiunea evenimentelor de învățare:

1. faza de receptare (este înregistrat stimulul)
2. faza de însușire (imediat după această fază subiectul poate obține performanțe)
3. faza de stocare (păstrarea în memorie)
4. faza de actualizare (reinstalarea unei deprinderi intelectuale)
5. faza de evaluare și feed-back

Condițiile care preced evenimentul învățării se referă la o stare internă a celui ce învață ce poate fi stabilită prin organizarea mediului extern.

Condiții interne:

- **Atenția:** trebuie avută în vedere condițiile ce o favorizează; cel mai important factor în atragerea atenției este interesul, preocuparea de a trezi interesul pentru ceea ce se învață.

- **Percepția:** o cunoaștere a obiectelor și fenomenelor în momentul acțiunii asupra organelor senzoriale.

- **Memoria:** asigură trăinicia asimilării cunoștințelor și priceperilor

- Cultivarea gândirii verbal-abstracte
- **Imaginația:** imaginația creatoare și imaginația reproductivă a fenomenelor, obiectelor, situațiilor pe baza unor relații verbale.

Condiții externe:

- **Profesorul:** să folosească metode active ce trezesc interesul, să-i antreneze pe elevi.

- Ambianța în care are loc învățarea;
- Regimul de viață al elevului.

„Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaștere propusă de profesor într-o cale de învățare realizată de elev, în cadrul instruirii for-

male, nonformale, cu deschideri spre educația permanentă” (Sorin Cristea)

Învățarea reprezintă un proces evolutiv de esență informativ-formativă, constând în dobândirea (recepționarea, stocarea, valorizarea internă) de către o ființă într-o manieră activă, explorativă a experienței de viață și, pe această bază, în modificarea selectivă și sistematică a conduitei, în ameliorarea și perfecționarea ei controlată și continuă sub influența acțiunilor mediului ambiant. În contextul învățării în sens restrâns se diferențiază învățarea școlară care constituie forma tipică specifică de învățare la om. Învățarea școlară nu decurge de la sine ci este concepută, anticipată, dirijată și evaluată de profesor și ea tinde să devină autodirijată, autocontrolată, autoevaluată.

Învățarea școlară are un pronunțat caracter:

- **secvențial** (presupune trecerea de la starea de neinstruire la starea de instruire, de la secvențe de instruire la secvențe de verificare sau refacere)

- **gradual** (implică parcurgerea unor sarcini didactice cu grade diferite de dificultate, trecerea de la senzorio-motor la logico-abstract)

- **relațional** (se desfășoară în cadrul relației profesor-elev – relație de comunicare).

Teoriile moderne de învățare, bazate pe psihologia cognitivă și pe cercetarea în domeniul educațional, înțeleg procesul de învățare ca pe un produs al experiențelor personale și al interacțiunilor sociale. Modernizarea și perfecționarea metodologiei didactice se axează pe caracterul activ al metodelor de învățământ, pe aplicarea unor metode cu pronunțat caracter formativ și pe valorificarea noilor tehnologii instrucționale.

Brainstormingul este o metodă care ajută la

crearea unor idei și concepte creative și inovatoare. Pentru un brainstorming eficient, inhibițiile și criticile suspendate vor fi puse de-o parte. Astfel exprimarea va deveni liberă și participanții la un proces de brainstorming își vor spune ideile și părerile fără teama de a fi respinși sau criticați. Un brainstorming durează în jur de o jumătate de oră și participă în medie 10 elevi sau grupuri de minim 10 elevi. Se expune un concept, o idee sau o problemă și fiecare își spune părerea despre cele expuse și absolut tot ceea ce le trece prin minte, inclusiv idei comice sau inaplicabile. O variantă a brainstormingului este brainwritingul.

O sesiune de brainstorming bine dirijată dă fiecăruia ocazia de a participa la dezbateri și se poate dovedi o acțiune foarte constructivă.

Etapele unui brainstorming eficient sunt următoarele: deschiderea sesiunii de brainstorming, o perioadă de acomodare de 5-10 minute, partea creativă a brainstormingului, prelucrarea ideilor și stabilirea unui acord.

În deschiderea sesiunii de brainstorming se prezintă scopul acesteia și se discută tehnicile și regulile de bază care vor fi utilizate.

Perioada de acomodare durează 5-10 minute și are ca obiectiv introducerea grupului în atmosfera brainstormingului. Este o mini-sesiune de brainstorming unde participanții sunt stimulați să discute idei generale pentru a putea trece la un nivel superior.

Partea creativă a brainstormingului are o durată de 25-30 de minute. Este recomandabil ca în timpul derulării acestei etape, coordonatorul (profesorul) să amintească timpul care a trecut și cât timp a mai rămas. Să „prezeze” participanții și în finalul părții creative să mai acorde câte 3-4 minute în plus. În acest interval de timp grupul participant trebuie să fie stimulați să-și spună părerile fără ocolișuri.

La sfârșitul părții creative coordonatorul brainstormingului clarifică ideile care au fost notate și puse în discuție și verifică dacă toată lumea a înțeles punctele dezbătute. Este momentul în care se vor elimina sugestiile prea îndrăznețe și care nu sunt îndeajuns de pertinente. Se face și o evaluare a sesiunii de brainstorming și a contribuției fiecărui participant la derularea sesiunii. Pot fi luate în considerare pentru evaluare: talentele și aptitudinile grupului, repartitia timpului și punctele care au reușit să fie atinse.

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

(urmare din numărul trecut)

Milităm, deci, pentru un model de mentorat situat pe o perspectivă umanistă, care să vină corect în completarea sistemului formal de inducție utilizat în prezent. Mai precis, pentru o formulă de mentorat care să grăbească procesele de reflecție cu rol adaptativ / corectiv și să faciliteze inserția debutantului într-o școală reală iar nu ideală, în relație directă cu nevoile, așteptările comunității școlare și cu elevii săi.

Propunem pentru aceasta un model al mentorului neinvaziv, neevaluativ și nedictatorial, a cărui menire să fie facilitarea dezvoltării profesionale și sprijinul emoțional acordat profesorilor nou intrați în comunitatea școlii. Mentoratul ar fi, din această perspectivă, o

etapă a procesului de inducție în care debutantul e ajutat să-și descopere prin sine însuși un traseu în cariera didactică, astfel încât acest traseu să fie mai rapid racordat la politicile națio-

Mentor versus metodist (III)

nale, dar și la strategia instituțională cu privire la educație.

Rolul școlii în acest sistem ar consta, în principal, în desemnarea unui mentor potrivit, asigurarea unui program adecvat de mentorat și susținerea lui cu toate resursele necesare, în monitorizarea programului și adoptarea unor decizii cu rol corectiv.

Un mentor care să corespundă acestui

model umanist ar trebui să aibă, în primul rând, abilități interpersonale, mai importante chiar decât competențele sale profesionale. Astfel, printre caracteristicile de personalitate ale unui mentor eficient ar trebui să se regăsească: capacitatea de negociere și puterea de influență, răbdarea de a asculta pe interlocutor și pricepera de a oferi un feedback constructiv. De asemenea, i-ar fi necesare: abilitatea de a ajuta un nou venit să-și stabilească obiective de învățare, de a oferi sprijin în procesul de tranziție de la învățarea inițială la cea continuă și în punerea în practică a cunoștințelor teoretice. Mentorului nu-i vor lipsi: predicția, viziunea, disponibilitatea de a se manifesta ca persoană-suport, capacitatea de a evalua în mod obiectiv progresul, abilitatea de a formula întrebări, priceperea de

Metode moderne de învățare creativă

Pentru a stabili un acord obiectiv cei care au participat la brainstorming își vor spune părerea și vor vota cele mai bune idei. Grupul supus la acțiunea de brainstorming trebuie să stabilească singuri care au fost ideile care s-au pliat cel mai bine pe conceptul dezbătut.

Pe timpul desfășurării brainstormingului participanților nu li se vor cere explicații pentru ideile lor. Aceasta este o greșeală care poate aduce o evaluare prematură a ideilor și o îngreunare a procesului în sine.

Metoda creativă denumită brainstorming are o lungă istorie, dar ea a fost reactivată de profesorul Alex Osborne, prorector la Universitatea Buffalo și fondator al Institutului de Creație Tehnică, USA.

Fiecare dintre noi este o persoană creativă sau are anumite laturi creative. De multe ori ideea este „omorâtă” chiar de către creatorul ei de frica înfruntării criticilor colegilor săi, de teama de a nu se face de râs. Autocritica distruge momentul în care o idee creativă este irosită înainte de a prinde viață. Brainstormingul funcționează după principiul: asigurarea calității prin cantitate și își propune să elimine exact acest neajuns generat de autocritică.

Vă recomandăm 7 reguli pe care elevii le vor respecta în scopul unei ședințe reușite de brainstorming:

1. Nu judecați ideile celorlalți – cea mai importantă regulă.
2. Încurajați ideile nebunești sau exagerate.
3. Căutați cantitate, nu calitate în acest punct
4. Notați tot
5. Fiecare elev este la fel de important.
6. Nașteți idei din idei.
7. Nu vă fie frică de exprimare.

Este important de reținut că obiectivul fundamental al metodei brainstorming

constă în exprimarea liberă a opiniilor prin eliberarea de orice prejudecăți. De aceea, acceptați toate ideile, chiar trăsnete, neobișnuite, absurde, fanteziste, așa cum vin ele în mintea elevilor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei. Pentru a determina progresul în învățare al elevilor este necesar să îi antrenați în schimbul de idei; faceți asta astfel încât toți elevii să își exprime opiniile!

Metoda BRAINSTORMING

Beneficii ale instruirii diferențiate pentru elevi și profesori

Pentru elevi:

- Se respectă individualitatea elevului;
- Primește informația care trebuie și când trebuie;

● Se optimizează performanțele școlare și personale;

● Se gestionează eficient timpul de învățare;

● Crește încrederea în propriile capacități de învățare;

- dezvoltarea autocunoașterii;

- relevarea punctelor tari și a punctelor slabe ale învățării;

- eliminarea obstacolelor învățării;

- îmbunătățirea stimei de sine;

- prevenirea neînțelegerilor dintre copii – profesori și părinți;

- evidențierea abilităților de învățare;

- optimizarea învățării prin adoptarea unui mod personal;

- obținerea de note mai bune la școală;

- dezvoltarea unor relații pozitive cu cei din jur;

- scăderea problemelor de comportament.

Pentru profesori:

● Crește nivelul de satisfacție profesională

● Asigură atingerea standardelor propuse pentru fiecare lecție / pentru fiecare elev

● Vor fi percepuți de către elevi în adevăratul sens al conceptului de „DASCĂL”

- se constată mai puțin stres în situațiile din clasă și din afara clasei;

- se obțin rezultate mai bune și există satisfacție profesională;

- se îmbunătățește managementul timpului;

- se formează o imagine acurată asupra diversității din clasă;

- crește spiritul de echipă;

- se dezvoltă relația interpersonală dintre profesor-elev și comunicarea profesorilor cu elevii și părinții;

- se clarifică nevoile de învățare individuale ale elevilor;

- au succes învățarea prin cooperare, lucrul pe grupe;

- se evidențiază în mod real nevoile elevilor etichetați „slabi” și ale elevilor „talentați”;

- se conștientizează cauzele eșecului în învățare;

- se stabilesc strategii de optimizare a învățării.

Bibliografie:

Bontaș, I, *Pedagogie*, Ed All, București, 1994;

Cucoș C, *Pedagogie*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1995;

Dumitriu, C, *Strategii alternative de evaluare. Modele teoretico-experimentale*, E.D.P.R.A, București, 2003;

Dumitriu, Gh, *Comunicare și învățare*, Editura Didactica și Pedagogică, R.A. București, 1998;

(Textul integral, în ediția electronică)

Prof. Maria Lăcrămioara RUSU

Liceul tehnologic „Dimitrie Leonida”

Piatra-Neamț

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

a motiva și încuraja. El ar trebui să dovedească o bună cunoaștere de sine, independență în gândire, deschidere în relațiile sociale, înclinație spre reflecție și auto-reflecție, obiectivitate, capacitatea de a interpreta faptele și de a acționa fără prejudecăți. Desigur, credibilitatea mentorului va fi întărită de competențele sale în domeniul profesional pe care îl reprezintă, de volumul și acuratețea științifică a cunoștințelor sale profesionale.

Mentorul oferă unui debutant cu totul altceva decât metodistul: consiliere versus evaluare, suport emoțional versus etichetare, întrebări bine ticluite versus răspunsuri, îndemn la auto-reflecție versus rețete de acțiune. El vine să umple un gol existent în modelul actual ro-

mânesc de inducție, respectiv intervine în determinarea unui echilibru emoțional de către tânărul angajat și încurajează integrarea tânărului în contextul instituțional real, depășind astfel

Mentor versus metodist (III)

simpla raportare la modelul teoretic-ideal pe care o propune dimensiunea formală a inducției.

NOTĂ

Reflecțiile din acest articol au fost stimulate de activitățile de învățare și schimbările de experiență prilejuite de participarea la cursul *Induction and Guidance of Newly Appointed Teachers* (Inducție și orientare pentru profesorii

nou-angajați), desfășurat la Bruges, în Belgia, cu formatori olandezi (AMSU Amsterdam). Programul de formare promova ideea unei politici europene unitare în ceea ce privește inducția și consilierea cadrelor didactice debutante. Participarea la această activitate de formare a fost finanțată în cadrul Programului de Învățare pe Parcursul Întregii Vieți, Acțiunea Grundtvig – mobilități individuale, cu sprijinul Comisiei Europene, din fonduri gestionate de ANPCDEFP. Acest articol reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia Europeană nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Prof. Petruța LOSTUN

Colegiul Național „Calistrat Hogaș”

Piatra-Neamț

Funcțiile metodei didactice

Fiecare metodă didactică poate fi utilizată simultan sau succesiv la realizarea mai multor obiective de instruire, de aceea putem afirma că metoda are un caracter poli-funcțional. În cursul de „Pedagogie” (București, 1988), prof. univ. dr. Ioan Cerghit acreditează ideea că metodele dețin următoarele funcții specifice:

1. Când elevii sunt puși în legătură cu o experiență generalizată și fixată în valorile culturii ori cu lumea obiectelor și fenomenelor reale, metoda constituind pentru elev o cale de acces spre cunoașterea adevărilor și a procedurilor de acțiune, un mod de a afla, de a cerceta, de a descoperi, avem de-a face cu **funcția cognitivă** de organizare a învățării.

2. **Funcția formativ-educativă** – supune exersării diversele funcții psihice și motorii, putând să stimuleze dezvoltarea lor, să influențeze formarea deprinderilor, a convingerilor; metoda de predare nu este numai calea de transmitere a cunoștințelor, ci și un proces educativ.

3. Pe măsura în care metoda reușește să trezească interesul și

curiozitatea de cunoaștere, să amplifice satisfacțiile izvorâte din actul învățării, ea îndeplinește și o **funcție motivațională**.

4. Metoda îndeplinește și o **funcție instrumentală** (operațională) situându-se ca intermediar între obiectivele definite și obiectivele realizate.

5. În fine, metoda are și o **funcție normativă** (sau de optimizare a acțiunii). Ea arată cum anume trebuie să se proceseze, cum să se predea, cum să se învețe pentru a obține cele mai bune rezultate în condițiile date.

În afară de funcțiile enumerate, fiecare metodă deține o funcție specifică prin care se impune față de alte metode. De exemplu: conversația poate servi simultan la realizarea mai multor obiective: la descoperirea unor noi cunoștințe (concluzii, generalizări), la fixarea și sistematizarea cunoștințelor însușite, la dirijarea și supravegherea învățării etc.; exercițiul, este exercițiu prin funcția lui formativă de noi structuri operatorii.

Se poate vorbi și de „calități” ale metodei didactice: *unitatea* (hotărâtă de obiectul sau scopul specializării), *varietatea* (are legă-

tură cu felurile părților și aplicațiile acestei specialități), *cuvântul* (rezultă din legătura exterioară cu puterea înțelegătoare a elevilor), *ordinea, gradarea, proporția, întregimea metodei*.

Prin intermediul metodelor, profesorul stăpânește acțiunea instructivă, o dirijează, o corectează și o reglează continuu în direcția impusă de finalitățile actului instructiv. În special, la religie, opțiunea profesorului pentru o metodă sau alta constituie o decizie de mare complexitate. Alegerea unor metode didactice se face ținând cont de finalitățile educației, de conținutul procesului instructiv, de particularitățile de vârstă și de cele individuale ale elevilor, de psihosociologia grupurilor școlare, de natura mijloacelor de învățământ, de experiența și de competența didactică a profesorului, etc.

Dacă am făcut aceste scurte referiri cu privire la metoda didactică, consider că este necesar să amintesc și despre „procedeele didactice”.

Metoda se aplică printr-o suită de operații concrete numite procedee. Procedeele didactice reprezintă

o secvență, o parte a metodei, un simplu detaliu, o componentă a metodei didactice. În interiorul unei metode procedeele se pot reordona în funcție de cerințele exterioare. Mutațiile pot fi atât de mari, încât o metodă poate deveni ea însăși procedee în contextul altei metode.

Putem concluziona că o metodă cuprinde următoarele elemente:

1. Un grup de procedee (exemplu: procedeele citării din Sfânta Scriptură, din Sfinții Părinți; folosirea schemei pe tablă; conversația, folosirea filmului).

2. Un grup de operații la care recurge profesorul pentru a explica, pentru a comunica, pentru a elevii să poată învăța (exemplu: analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, generalizarea).

3. Reguli de aplicare a procedeelelor și operațiilor (exemplu: să nu întrerupi elevul, să nu-l insulti etc.).

4. Raportarea procedeelelor și operațiilor, a regulilor la condițiile predării și învățării.

Dr. Mihai FLOROAI

Colegiul Cartianu, gazda naționalei olimpiadei de chimie

Etapa națională a olimpiadei de chimie, disciplină la care în ultimii ani elevii nemțeni și profesorii lor au obținut rezultate remarcabile, va avea loc în perioada 3 martie – 6 aprilie la Piatra-Neamț. Aici, la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”, există dotările și laboratoarele necesare, cât și posibilitatea de a asigura cazarea și masa pentru cei 380 de elevi, 50 de profesori însoțitori și cei 50 de profesori din comisia centrală de evaluare.

Din lotul național ce va reprezenta județul Neamț la această olimpiadă fac parte 18 elevi, care au depășit cele 50 de puncte minime la faza pe județ. De la Școala „Elena Cuza”, pregătite de prof. Ana Lupescu, elevele Ioana Diaconu și Ruxandra Vișan (clasa a VIII-a) au intrat în acest lot, lor alăturându-li-se elevul pregătit de Rodica Șurubaru, Călin Spiridon de la Școala 3 Piatra Neamț și elevul Ștefan Margine al prof. Cornel Miclescu de la Gimnaziul „Ghica Vodă” Târgu Neamț, tot la clasa a VIII-a. La clasa a IX-a au fost selectați trei elevi de la „Petru Rareș”, Sabina Giorgiana Fârțală și Vlad Stoian pregătiți de prof. Rodica Tănase,

dar și Adelina Iancu ce a primit îndrumările prof. Florica Ionică. La nivelul următor avem cei mai mulți clasați, șase elevi, două fiind elevele prof. Ionică de la Rareș, respectiv Otilia Ciobanu și Diana Roman. Tot la clasa a X-a, vom fi reprezentați de Alina Țarnă (prof. Mihaela Mârze), de la Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” Săbăoani, Andrei Cobzaru (prof. Aurica Enescu) de la Colegiul Național „Roman Vodă”, Alexandra Vătămănelu (prof. Paula Leancă), Liceul Tehnologic „Vasile Sav” Roman și eleva profesoarei Anca Savin de la C.N. „Calistrat Hogaș” Piatra Neamț, Adina Sauciu.

Pentru clasa a XI-a s-au calificat trei elevi: rareștii Dragoș Gabriel Negreanu și Ștefan Sorin Ionică, ambii pregătiți de aceeași profesoară Florica Ionică, cărora li se alătură Marin Trofin de la C.N. Roman Vodă pregătit de prof. Aurica Enescu și de inspectorul general școlar Viorel Stan. La clasa a XII-a o regăsim pe „multipla campioană” chimistă Mara-Ioana Ieșanu – prof. Crenguța Radu și pe eleva Bianca Dombici – prof. Aurica Enescu, tot de la CN „Roman Vodă”. (Sursa-Ceahlăul)

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Terminologia mass-mediei

Începând cu anul 1990, s-a îmbogățit considerabil și terminologia specifică mass-mediei. Explicația este la îndemâna oricui: revenirea la democrație a înlesnit libertatea de expresie, apariția unor publicații noi, a numeroase posturi de radio și de televiziune. Viteza înnoirilor în mass-media românească a fost cu mult mai mare, în comparație cu aceea din oricare altă sferă a vieții economico-sociale.

Nu ne este greu să ne reamintim că, în comunism, exista doar o singură agenție de știri, cea oficială (Agerpres, devenită Rompres) și câteva ziare și reviste centrale (Scântea, Scântea tineretului, Munca, România liberă, România literară, Contemporanul, Luceafărul, Săptămâna,

Cravata roșie, Șoimii patriei, Sportul, Știință și tehnică etc.). Exista, în fiecare județ, un ziar oficial (Ceahlăul, Secera și ciocanul, Steagul roșu, Viața Buzăului etc.). De asemenea, apă-

Vocabularul actual al națiunii (8)

reau câteva reviste culturale regionale (Argeșul, Ateneu, Ramuri, Astra, Cronica, Tribuna etc.).

Începând cu ultimele zile ale lui 1989 și cu foarte mare rapiditate după aceea, mass-media românească a cunoscut mutații profunde. Celor câtorva, puține, posturi de televiziune și de radio publice li s-au adăugat altele private: PRO TV, TELE 7 ABC, ANTENA (1, 2, 3), PRIMA TV,

NAȚIONAL TV, B1 TV, REALITATEA, ROMÂNIA TV, OTV, TVRM, KANAL D, ETNO, FAVORIT, GSP TV; PRO FM, GUERILLA, ZUM, KISS FM, EUROPA FM.

Noile agenții de știri (Mediafax, Newsin, 9 AM) sau site-uri de știri (Hotnews, D C News), precum și puzderia de ziare și reviste naționale, regionale și județene (Expres, 22, Adevărul, Evenimentul zilei, Jurnalul național, Dilema, Cotidianul, Curentul, Ziarul financiar, Capital, Gazeta sporturilor, Pro Sport; Acțiunea, Apostolul, Telegraf, Monitorul, Mesagerul, Realitatea, Țara Hangului, Calu-Iapa), de tabloide (Libertatea, Cancan, Atac, Ciao!, Clik!) oferă o cu totul altă imagine a spațiului publicistic din zilele noastre.

Prof. GH. ȚIGĂU
(continuare în pag. 11)

Despre Teatrul Tineretului s-au pronunțat, în vreme/uri, fel de fel de voci. Unele în presă, altele în cărți. În cărți, mai ales după zavera din '89, când vocile personale n-au mai fost silite să facă parte din *coruri,antologii, culegeri, compendii* – aleatoriu și securistic (?) întocmite de la Centru'. Cap de serie a fost *Ascuns într-o lojă* (2002) de Cristian Livescu, urmată de *Ion Coman sau mitul Teatrului Tineretului* (2003) de Alexandru Lazăr, *Între „Dragonul” și „Piațeta „(2010)* de Gheorghe Bunghez – cărți cu un vizibil și declarat conținut documentar, (Dacă nu luăm în samă alintătura din subtitlul cărții d-lui Livescu: *O istorie, pe alocuri sentimentală...*).

O altfel de privire asupra acestei istorii (care poate aminti binișor de *O istorie anecdotică a unui teatru serios*, semnată de Ed. Covali, Țacă Cojocaru, Gelu Apostol și Alexandru Lazăr) și-o asumă, din interior, actorul Cornel Nicoară.

După *Memoria măștilor* (2010), prima sa carte de amintiri,obsesii,destăinuirii și războaie –nu numai interioare – purtate în aproape jumătate de veac de slujire necondiționată a Măriei-sale Teatrul Tineretului, el își oferă din nou, cu generozitate, sufletul pe tavă, evocând într-un palpitant *Album de suflet* tovarășii de arme în lupta mai sus amintită. Sunt prezente aici portretele unor mari actori (Draga Olteanu Matei, Carmen Galin, Adria Pamfil Almăjan, Coca Bloos, Mitică Popescu, Valentin Uritescu, Ion Fiscuteanu, Dionisie Vitcu, Horațiu Mălăele, Ion Lucian, Vasile Nițulescu); sau regizori (Moni Ghelerter, Ion Cojar, Emil Mandric, Alexandru Tocilescu) și scenografi (Mihai Mădescu, François Pamfil) cu care a colaborat, portretele unor scriitori (Marin Sorescu, Laurențiu Ulici, Ion Desideriu Sârbu, Tudor Popescu, Romulus Vulpescu), ale unor colegi cu care a lucrat o viață (Corneliu Dan Borcia, Constantin Cojocaru, Constantin Ghenescu), ale unor colegi actori care nu mai sunt (Traian Pârlog, Florin Măcelaru, Ion Muscă ș.a.), sau ale unor colaboratori apropiați (Eduard Covali,

Mircea Zaharia, Paul Findrihan).

În deschiderea micului dar prețiosului volum, autorele se destăinuie: **Nu am voie să uit, să închid în mine fapte și figuri ale unor ființe dragi care au fost repere în cultura și arta românească! Am fost fericit să îi cunosc, mi-au fost aproape și mi-au marcat existența. Ei sunt eterni, sunt vii, deși mulți sunt plecați departe. Sunt amintirile mele dragi, sunt „fotografii neretușate” făcute în decursul vieții noastre comune. De câte ori îmi este greu, de câte ori mă năpădesc prostia, răul și urâtul contemporan, mă gândesc la ei și asta îmi dă**

Cornel Nicoară: Album de suflet

putere. Pe cerul amintirii, ei sunt pentru mine stele.

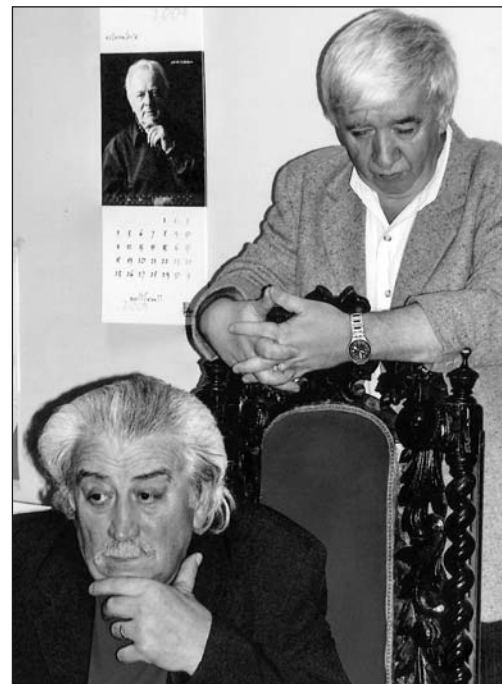
Prozatorul Cornel Nicoară se descurcă în scris ceva mai bine decât naratorul /vorbitorul Cornel Nicoară. Fantezia lui zburdă neostenită oricum, dar actorul a înțeles că scrisul obligă la sinteză și concentrare. El scrie cu emoție – e realmente emoționat – și transmite această emoție fără efort, pentru că simțirea e autentică. Memoria funcționează bine, datele sunt exacte, portretele – clare în fond –sunt învăluite într-o aură de afecțiune melancolică, într-o atmosferă a cotidienuelor nostalgii după eternele zăpezi de altădată. Iar cine își amintește de Villon, își amintește de Romulus Vulpescu – traducătorul său de excepție – și de prietenia dintre acesta și Cornel Nicoară. Am scris asta pentru că nu puteam a încheia fără a spune că, pe lângă iubirea nedezmințită pentru teatru, Cornel Nicoară a avut mereu o reală vocație a prieteniei. Iar prietenii citați aici, mie cel puțin, îmi evocă o adevărată istorie sentimentală a TT, o istorie în care Cornel Nicoară s-a implicat profund, cu gândul și fapta, deopotrivă...Dacă zici *Tocilescu*, zici *Nevestele vesele din Windsor* și zici *Falstaff* –

adică Cornel Nicoară; dacă zici *Sorescu*, zici *Matca* și zici *Moșul* – adică Cornel Nicoară; dacă zici *Ulici*,zici *Muștele* de Jean Paul Sartre, și zici *Zeus-adică* Cornel Nicoară, dacă zici *Emil Mandric*, zici *Muntele* de D.R. Popescu și zici *Riborasta* –adică Cornel Nicoară, și zici... și zici....

Și, pentru că noi nu știm unde dracu să ne ținem mâinile, voi încheia cu *Actorii* o poezie celebră semnată de Marin Sorescu, un poem dedicat actorilor, un omagiu pe care i-l aducem, la rândul nostru, lui Cornel Nicoară, măștilor pe care i le-am putut admira atâta vreme pe scena TT-ului:

Cei mai dezinvolti – actorii! / Cu mânecele suflecate / Cum știu ei să ne trăiască! / N-am văzut niciodată un sărut mai perfect / Ca al actorilor în actul trei, / Când încep sentimentele să se clarifice! / Moartea lor pe scenă e atât de naturală, / Încât, pe lângă perfecțiunea ei, / Cei de prin cimitire, / Morții adevărați, / Morți tragici, odată pentru totdeauna, / Parca mișcă! / Iar noi, cei țepeni într-o singura viață! / Nici măcar pe-asta n-o știm trăi. / Vorbim anapoda sau tăcem ani în șir, / Penibil și inestetic! / Și nu știm unde dracu să ne ținem mâinile.

M.Z.

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Vocabularul actual al națiunii (8)

(urmare din pag. 10)

Nu ne îngăduie spațiul să facem un inventar cât de cât ilustrativ pentru evoluțiile, în plan terminologic, din mass-media, dar nu putem încheia considerațiile noastre fără a însera cuvinte foarte uzuale, cu mare răspândire, specifice lumii fascinante a audiovizualului, între care și: **analist (economic, financiar, politic), anchetă jurnalistică, editorial, editorialist, breaking news, briefing, comentator, conferință de presă, deontologie, drept la replică, dezvăluire (incendiară, senzațională), pictorial, știre, tabloid.**

Sărutul la români

Vă mai amintiți anii de liceu? Când admirabila profă de română, ne făcea cunoștință cu Ion, a lui Liviu Rebreanu? Cu Ion al Glanetașului, un țăran tânăr, primitiv dar ambițios. Țăranul ce a fost surprins sărutând pământul cu foc, într-o dimineață la răsăritul soarelui. Pătimăș, cu toată dragostea lui.

Vremurile s-au schimbat. Pupatul a devenit sport național iar glia este lăsată pârloagă. Astăzi sărutul și-a extins considerabil aria, în toate direcțiile. Se pupă animalele din apartament, mingea cu care dai gol, microfonul care te face vipă, scaunul de deputat în care dormi, vila, mașina, cardul. De ce și cardul? Pentru că în zilele noastre, banul este tatăl zeilor, precum Zeus la anticii greci. Brigetele din Piatra Neamț țucă până la epuizare maidanezii râioși din cartier, pisicile puricoase pri-

pășite pe la blocuri. Puștani de gimnaziu, pot fi văzuți oricând țucându-și colegile de școală pe carosabil, pe zebră la intrarea în bloc. La „Românii au talent”, elevimea îl vede pe Mihai Petre sărutându-se cu concurențele. Pe Smiley țucându-se cu Pavel Bartoș. Suntem o țară de pupăcioși.

Elevii care se uită la filmele „Liceenii”, „Extemporal la dirigenție”, „Liceenii rock'n roll” și „Liceenii în alertă” văd pupături de la început până la sfârșit. Mihai – interpretat de Ștefan Bănică Jr. și Dana – Oana Sârbu își fac de cap. Ultima veste? Poarta Sărutului a lui Brâncuși a devenit loc de întâlnire pentru elevii îndrăgostiți. Și-a schimbat și denumirea, după Revoluție. Acum se numește Mozolul Sărutului. Oribil, nu? Pa! Vă țuc.

Dumitru RUSU

Degradare morală, versus civism și demnitate

In momentele festive și, în mod sigur o dată pe an, de Ziua Națională a României, ni se prezintă la televiziuni și în presă „români de succes”. Că aceasta nu implică mari eforturi din partea reporterilor este știut, deoarece atunci abundă exemplele cu personalități și se cunoaște că acestea există, chiar și în actuala perioadă mai dificilă din evoluția țării, iar faptele lor sunt demne de luat în seamă.

Este evident însă că, în mass-media, se manifestă un apetit aproape morbid pentru tot ce e semn al necinstei și al decăderii. Nu e ziar sau canal tv. care să nu aloce ample spații, faptelor reprobabile. Explicația? Facilitatea obținerii informațiilor fără a părăsi redacția, căci acestea sunt oferite pe tavă de poliție, de justiție sau de alte canale media, pe când împlinirile trebuie descoperite acolo unde se realizează. Astfel îmi explic eu de ce, fie pe primele pagini ale ziarelor, fie în reportajele tv, tronează, mai mult decât frecvent, figuri ale celor mai periculoși interlopi și ale tuturor celor certați cu legea. Uneori chiar și tonul e oarecum ambiguu – dacă nu, parcă laudativ – deși e vorba de fapte reprobabile, de abuzuri, violuri, jafuri și de crime. S-ar părea că unii dintre jurnaliști nu sunt capabili să intuiască efectul nociv al presei care ține în prim-plan și pe spații de dimensiuni copleșitoare, cu precădere, astfel de informații.

Spunând acestea, mă gândesc în primul rând la tinerii care au nevoie de modele și la adolescenții lăsați în voia sortii de către părinții plecați la muncă în străinătate, eu știind, la modul concret, că avem nenumărate astfel de cazuri, atât în școlile din mediul urban cât și în cele de la sate. Privim apoi uimiți, la știrile despre ce se petrece cu unii dintre adolescenții noștri, fără să gândim la ceea ce li se oferă aces-

tora zilnic în mass-media. Se impune astfel întrebarea: de ce nu se acordă măcar tot atâta atenție și faptelor laudabile sau de ce nu sunt prezentate pe primă-pagină, la locuri vizibile, numele olimpicilor de la nivel local, până la cel internațional? De asemenea, de ce nu se ocupă mass-media mai atent de evoluția tinerilor plecați cu burse oferite de renumite universități din S. U. A. sau din Marea Britanie și de reușitele tinerilor specialiști români remarcați în țară sau în străinătate?

De ce se mizează însă doar pe senzaționalul reprobabil dar cu rețetă lesnicioasă, iar nu pe faptele care, chiar dacă sunt mai dificil de depistat, pot avea un ecou benefic pentru tinerii care au atâta nevoie de modele? Chiar și pe plan local, ar fi destule astfel de cazuri cunoscute de școlile din care au plecat asemenea tineri, de familii sau de rudele lor, care ar putea oferi informații interesante.

În ultimul timp însă, zierele locale au fost încărcate în mod justificat cu relatarea unor fapte reprobabile și cu numele celor care țin parcă să coboare în ochii noștri generațiile de aur ale liceelor de prestigiu din oraș (afaceri veroase la Apaserv, aranjamente dubioase și profituri imense ale celor ajunși să dețină demnități publice, combinații oneroase politice și economice), încât e regretabil că pentru faptele meritorii nici nu mai rămâne loc de reflectare în presa cotidiană.

Dar gustul pentru senzațional sau chiar pentru degradare morală și fapte reprobabile mi se pare că rămâne preponderent, chiar și atunci când nu e imperios necesar. Voi oferi doar câteva exemple pentru a-mi justifica afirmația, oprindu-mă la prima pagină a cotidienei locale, pagină ce conține, de obicei, principală invitație la lectură:

În *Ceahlăul*, din 7 februarie a. c., cu litere de-o șchioapă, se anunță „realizări” importante: *T.B.C. „sănătos” la Școala Sanitară din Roman și Bătăușii lui Mironescu au înjurat instanța*; în același cotidian, pe 8 februarie, titluri la fel de „attractive”: *Șeful Poliției Piatra-Neamț, controlat la casă și mașină și Primarul de Bicaz sare la gănul Direcției de Sănătate Publică*, iar mai jos, *Dau și fetele cu băta*. E vorba de o competiție de oină, dar e evidentă preocuparea de a se asigura „eleganța” în exprimare ...

În *Realitatea* din 15 februarie, un titlu mare ocupă larg spațiu, ca și cum ar fi vorba de o personalitate: *Mironescu încolțit. Povestea asasinatului comandat de Mararu*. Apoi un anunț „îmbucurător” pentru cetățeni: *Primăria se împrumută ca să-și plătească datoria*. Se înserează însă cu caractere minuscule și un amănunt considerat, probabil, minor: *Criosfera 2013 pune bazele unei școli pentru exploratori*.

Monitorul din 27 februarie are pe prima pagină un titlu frapant la o veste, iarăși, de „importanță capitală”: *Pe frații Mararu, nimeni nu îi apără și un altul: Otravă la pahar: soția moartă, soțul aproape ...*

Iată cine sunt „eroii” din presa nemțeană și care sunt faptele demne de urmărit în cotidienele noastre și, mai ales, care poate fi ecoul în conștiința cititorilor tineri, încă incapabili să discearnă. Voi mai da un singur exemplu, din *Ceahlăul* din 21 februarie: pe mare parte din prima pagină, pe fond roșu, cu litere mari albe, titlul considerat de interes general: *Consilierii lui Tărăță au fost „desființați”*, dar și o casetă mică, pe fond întunecat, conținând anunțul *Ticu Lăcătușu a împlinit 52 de ani*. Este vorba de *Constantin Lăcătușu*, un erou național, apreciat și premiat pe plan internațional și o personalitate pe care orice localitate s-ar bucura să o aibă drept simbol al

demnității și al atitudinii temerare în viață. În 1999, atunci când terminam redactarea lucrării *Colegiul Național Petru Rareș – file de istorie*, am aflat despre o nouă cucerire a fostului nostru elev, care atinsese Vârful *Dhaulagiri* din Himalaya. Tocmai propusesem în postfața cărții amenajarea Holului de Onoare al liceului și consemnarea pe o placă de marmură a numelor marilor personalități care au marcat istoria acestui important așezământ. I-am și văzut numele lui *Ticu Lăcătușu*, înscris cu litere de aur pe respectiva placă, dar e păcat că toate au rămas doar în mintea mea, deoarece nici până astăzi nu s-au materializat aceste gânduri. Să recunoaștem, a făcut presa, totuși, în acest caz, fie și cu modestie, mai mult decât alții. Cele menționate mai sus ne fac să ne punem totuși întrebarea de ce nu se preocupă mai intens mass-media de reușitele tinerilor, de reușitele specialiștilor din diversele domenii de activitate?

Am ridicat toate aceste probleme și am pus aceste întrebări tocmai pornind de la convingerea că și astăzi presa și televiziunile, dincolo de interesele lor economice sau de audiență, pot avea, alături de școală și ceilalți factori educaționali, un rol hotărâtor în formarea convingerilor și modelarea conștiințelor tinerilor, într-o perioadă în care influențele nocive și falsele modele pot deveni copleșitoare, dacă cei care știu și sunt competenți nu intervin cu fermitate, prompt și eficient. Nici interesele politice și nici cele economice nu justifică această indiferență față de destinul unor generații, iar coroborarea eforturilor tuturor factorilor menționați mai sus, avem convingerea că poate combate degradarea morală și poate contribui benefic la instaurarea demnității și civismului în comunitățile județului Neamț.

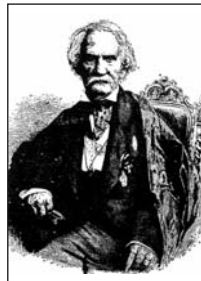
Coralia-Letiția BUNGHEZ

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

MARTIE 2013

În martie 1999, a apărut seria nouă a Revistei „Apostolul”, ajunsă în prezent la numărul 153.

■ 1/1788 – n. **Gheorghe Asachi** la Heța (d. 12. 11. 1869, Iași). Facultatea de Filozofie, Litere și Științe (1803-1804). A pus bazele învățământului românesc. Legăturile sale cu Ținutul Neamț s-au concretizat în versuri, în proză sau în piese de

teatru inspirate de mitologia locurilor; înființarea primelor școli primare pe teritoriul de astăzi al Județului Neamț (Roman, Piatra, și Mănăstirea Neamț), în timp ce a fost „refe-

Rememorări nemțene

rendariu al epitropiei școlilor” (1820-1849). În primăvara anului 1841, a deschis, la Văleni (azi anexă a orașului Piatra-Neamț) Fabrica de Hârtie „Petrodava”, cunoscută și sub numele de „moara lui Asachi”.

■ 1/1839, n. **Ion Creangă**, la Humulești (d. 31. 12. 1889, Iași).

■ 7/1879 – n. **Simion Teodorescu-Kirileanu**, la Holda, Broșteni (d. 17. 04. 1926, Holda, Broșteni, Neamț). Învățător și folclorist de seamă, fiind consultat de Academia Română. A colaborat la: „Șezătoarea”, „Ion Creangă”, „Tudor Pamfile”, „Răvașul poporului”, „Albina”. „Neamul Românesc”, „Prietenul Nostru”, „Vestitorul satelor”, „Calendarul sateanului”, „Lamuri” ș. a.

Rugăminte

Domnilor Consilieri Județeni și ai Consiliului Local al municipiului Piatra-Neamț, Lăsați la o parte unele discuții „sterile” din ședințele de consilii (județene, locale), și **Grăbiți-vă să tăiați panglica!**

Pentru a reda copiilor, tineretului, pensionarilor... din Piatra și din județul Neamț clădirea TEATRULUI TINERETULUI, clădire ce se află închisă de mai bine de doi ani de zile... pentru o renovare care nu se mai termină!

De ceva vreme a intrat în „gura târgului” disputa despre modul în care a fost renovată clădirea TT. S-a scris în presă, s-a inițiat o PETIȚIE adresată autorităților, a avut loc o întrunire la care am participat și eu, cu realizatorii lucrărilor de renovare a clădirii, cu primarul municipiului, cu actorii teatrului și oameni de cul-

nerii generații, nu pot sta indiferent în fața unei asemenea situații care se tergiversează nepermis de mult.

De aceea adresez factorilor de decizie din municipiu și județ această *Rugăminte*, dar și următoarele întrebări:

– Oare nu este clar că TEATRUL nu este o oarecare/oarece instituție de divertisment? Cât ar mai trebui argumentat că teatrul este o instituție specializată, iar comunitatea căreia îi aparține ar trebui să se îngrijească de el în mod special?

– Oare cum este posibil ca – într-un oraș unde se joacă teatru încă de pe la mijlocul seco-

cea de a 55-a stagiune a sa? Doriți ca evenimentul să aibă loc într-o cantină școlară sau la un cămin cultural din județ?

– Nu se știe că spectacolele acestui teatru, că *Festivalul spectacolelor de teatru pentru copii și tineret* din Piatra-Neamț au dus faima locului în țară și peste hotare? Unde doriți să se mai desfășoare acest Festival? În sala de ședințe a Consiliului Județean?

– Nu se știe că pe vremea când doar Teatrul Național din București avea voie să iasă din țară, TT câștiga premii importante la festivalurile de profil din San Marino, Veneția sau Nürnberg? Sau că făcea turnee importante în Danemarca și Franța?

– Nu se știe că la acest teatru s-au format „generațiile de aur” ale teatrului românesc? În ce condiții poate să repete și să joace acum trupa TT – una dintre cele mai bune și mai valoroase trupe din țară (fapt atestat de premiile obținute și în ultimul timp) – în baruri și săli de licee?

– Câte intervenții ar mai trebui făcute, ce argumente ar mai trebui aduse pentru a-i determina pe cei responsabili să înțeleagă un lucru elementar: acela că teatrul nu poate funcționa în orice condiții și oricum?

Nu avem la Piatra-Neamț așa de multe instituții de asemenea însemnătate, încât să ne putem permite tratarea cu indiferență a unei astfel de probleme. Credem că cei responsabili vor apela, măcar acum, la specialiști în renovarea și dotarea unor astfel de spații, punând urgent capăt unei perioade care s-a prelungit nepermis de mult.

Poate ar fi cazul ca finalizarea acestor lucrări să aibă loc măcar până în vară, pentru ca redeschiderea porților Teatrului Tineretului, pentru public și artiști, deopotrivă, să poată marca sărbătoarea debutului celei de a 55-a stagiuni. În final, revin încă o dată cu rugămintea:

GRĂBIȚI-VĂ SĂ TĂIAȚI PANGLICA!

În numele Asociației Învățătorilor din Județul Neamț,

Președinte,

Prof. Gheorghe AMAICEI

Foști actori ai T.T. la jubileul de 50 de ani ai scenei nemțene

ură ce doresc reluarea activității normale a instituției. Dar nu s-a întâmplat nimic și spectacolele de teatru se desfășoară în continuare în spații nepotrivite.

În calitatea mea de om al școlii și de conducător al Asociației Învățătorilor din județul Neamț, o asociație profesională centenară, în calitatea mea de dascăl care știe cât de mare este contribuția teatrului la educarea și instruirea ti-

lului al XIX-lea, unde s-a construit încă de la 1871 Teatrul „Liciu”, devenit apoi „Costachi Vasiliu”(1909) și, în sfârșit, „Roxy” în 1935, într-un oraș cu istorie deci, – această tradiție să fie întreruptă din nepăsare sau incompetență de mai bine de doi ani?

– Nu se știe sau s-a uitat prestigiul de care s-a bucurat și deocamdată se mai bucură TT, acum, când în toamna acestui an, se va deschide

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

■ 22/1903 – n. **Virgil Gheorghiu** la Roman (d. 7. 03. 1977). Poet și pianist. Cursuri particulare de pian, Conservatorul, București. Volume: „Cântările răsăritului” (debut, 1925) „Febre”, „Marea vânătoare”, „Tărâmul celălalt”, „Cântece de faun” „Pădurea adormită” și „Din muzica și viața compozitorilor”, „Un muzician genial: George Enescu”, „Acul de cravată” ș. a.

■ 23/1943 – n. **Valentin Ciucă**, la Vălenii de Munte, Prahova. Scriitor, critic de artă. In-

stitutul Pedagogic Bacău, Facultatea de Drept, Iași. A lucrat la: Biblioteca Documentară „G. T. Kirileanu”, Muzeul „Calistrat Hogaș”, Școala Populară de Artă și Muzeul

Rememorări nemțene

de Artă, toate din Piatra-Neamț. Scrieri: „Colocvii pentru mai târziu”, „Pe urmele lui Calistrat Hogaș”, „Lascăr Vorel”, „C. D. Stahi”, „Vernisaje electiv”, „De la Cetatea Eternă la Zidul chinezesc”, „Aurel Băeșu”, „Nostalgia jurnalului”, „Ion Iri-

mescu”, „Un secol de arte frumoase la Iași”, „Un secol de arte frumoase în România”, „Un secol de arte frumoase în Moldova” ș. a. La mulți ani!

■ 24/1938, n. **Mihai Agape**, la Sălăgeni-Grozești, Iași. Facultatea de Arte Plastice Iași. Din 1967, stabilit la Piatra-Neamț Membru al U. A. P. Expoziții: Bacău, Bicău, București, Chișinău, Galați, Gura Humorului, Iași,

C.T.

(continuare în pag.14)

ORTANSA CHIRIAC

Bicazul a fost un sătuc pitoresc, aflat pe unul dintre Domeniile Coroanei, pentru care întâmplare fastă avea, în 1950, un oarecare grad de modernizare mai de demult, cu o școală frumos realizată arhitectonic, cu o mică uzină electrică, baie comunală și chiar cu un local de teatru bine utilat. Prin anii 50 ai secolului trecut, când a început o nouă viață acolo, satul s-a schimbat din temelii, căpătând chip de orașel industrial, populat cu mii de „palaizeri” (Așa îi numeau localnicii pe cei veniți din altă parte și stabiliți temporar la Bicaz.), persoane de toată mână, chiar personalități, cum a fost prințul Ștutzu, cu domiciliu forțat, dar și hoji aduși la reeducare prin muncă, soldați din „armata cenușie” și mai cu seamă deținuți politici, închiși în două lagăre de muncă, unul la Dodeni, celălalt în centru, acolo unde se află acum stadionul orașului.

Școala primară bicăzeană, fiind una dintre cele mai renumite de pe Valea Muntelui, a avut totdeauna dascăli care îi duseră faima departe. Aici a lucrat, între alți învățători de frunte, Ion Tomescu, unul dintre liderii naționali ai Partidului Social Democrat în anii 30 ai veacului trecut, deținut politic în vremea lui Dej, martir în lupta pentru libertatea noastră și a Basarabiei.

În deceniul al șaselea, s-au adăugat instituției primare gimnaziul și liceul. Devenită curând după aceea școală-pilot a Ministerului Învățământului, cu clasele I-X (după modelul rusesc), deși o unitate de talie mică în comparație cu marile licee din Piatra și Roman, lansă promoții integrale spre universități, excela în formații de teatru și sport, fiind deseori cotată drept cea mai eficientă instituție școlară din fosta regiune Bacău.

Între alte experimente încercate atunci la Bicaz, premieră în România, a fost introducerea învățării cu profesori încă din clasa întâi elementară. Au luat parte la experiment învățătoarele Ortansa Chiriac, pentru limba română, și Jana Alexandru la matematică, ținând seama de pregătirea lor pedagogică, specifică claselor elementare. În rest, s-au folosit profesorii de specialitate la toate obiectele. Experimentul era condus de directorul liceului, profesorul de pedagogie Virgiliu Radulian, devenit mai târziu profesor universitar. Din prima promoție a ex-

perimentului a făcut parte și fiica mea, așa că am putut constata și ca părinte, nu doar ca profesor și, apoi, ca director, bunele rezultate, datorate mai cu seamă celor două învățătoare.

Ortansa Chiriac, o intelectuală din categoria celor visate de Spiru Haret, cultă și exigentă, dăruită de Dumnezeu cu vocație, fără de care nu poți fi dascăl adevărat, se remarcă prin înaltul nivel de pregătire profesională, prin extraordinarul fler de formator, de fin psiholog, de remarcabil pedagog, stăpânind în chip strălucit materia, ca și metodică adecvată predării-învățării la nivelul claselor I-IV.

Spirit expansiv, optimistă și dornică de nou, modestă, foarte eficientă în relațiile interumane, Ortansa Chiriac devenea scânteietoare în clasă, fascinându-i pe copii și făcându-i să învețe ușor, cu plăcere, gramatica, cea botezată de Ion Creangă „cumplit meșteșug de tâmpenie”. Departe de asemenea sperietoare, învățtoarea făcea din orele de limbă un adevărat foc de artificii, încât, fiind doar în clasa a doua, elevii săi se situau la nivelul sfârșitului de gimnaziu. Când, în clasa a cincea a unei școli prestigioase din Piatra, profesoara Olguța Chițu m-a întrebat ce am făcut eu, tot dascăl de română, încât fie-mea să știe materia dintr-o optă, i-am răspuns că asta era opera învățătoarei Ortansa Chiriac.

Aducându-le în clasă cărți ispititoare și dezvoltându-le gustul, chiar pasiunea pentru lectură, învățtoarea a făcut din elevii săi cititori consecvenți și avizați.

Vremea adună caietul; primele două Parce torc, menesc și deapănă firul. De Ortansa Chiriac au avut grijă deosebită, înzestrând-o cu daruri rare. Nu i-au pus în raniță bastonul de mareșal, decorații și titluri. Ea a rămas pentru totdeauna ÎNVĂȚĂTOARE.

Venind rândul celei de a treia Ursitoare, aceea a hotărât ca și Ortansa, ca aproape toți cei care au slujit în acei ani furtunoși școala bicăzeană, să încheie drumul de sub soarele nostru. A plecat demult, prea devreme, așa cum a viețuit, fără zgomot, cu modestia unui credincios slujitor al școlii.

Mihai Emilian MANCAȘ

Definitivatul, poarta care deschide cariera didactică

Aproape 200 de cadre didactice din Neamț, care doresc să susțină proba scrisă pentru definitivat, trebuie să aibă calificativul parțial pentru anul școlar în curs „bine” sau „foarte bine”, cel puțin media 8 la inspecțiile speciale și un stagiul efectiv de predare la catedră de cel puțin un an. Din 2013, se pot înscrie cadrele care au vechime de un cel puțin un an la catedră (anul trecut trebuiau doi) iar nota minimă de la care se acordă definitivatul este 8, față de 7 cât a fost până acum. Cine nu reușește să obțină media 8 timp de șase ani din trei încercări, pierde dreptul de a mai susține vreodată acest examen și va fi plătit toată viața ca debutant – dacă va mai fi angajat în învățământ. Cine promovează acest examen, obține dreptul a încheia un contract de muncă pe perioadă nedeterminată. Examenul constă în susținerea a două inspecții speciale la clasă – ceea ce li s-a întâmplat tuturor celor 181 de înscriși, și o probă scrisă. Fiecare inspecție specială s-a efectuat la patru activități didactice și este valabilă numai pentru anul în curs. Examenul scris va fi organizat ca orice alt examen național. Subiectele vor fi elaborate de Centrul Național de Evaluare și Examinare. Supravegherea fiecărei săli va fi asigurată de 2 – 3 cadre didactice, dar și de camere. Candidații prinși copiind sau cei care încearcă să copieze, pierd dreptul de a se prezenta la examenul din sesiunea următoare. Candidatul care se retrage din proprie inițiativă poate solicita anularea lucrării, pe baza unei declarații, și poate părăsi sala după cel puțin o oră de la deschiderea plicului cu subiecte. El are dreptul să se înscrie la sesiunea imediat următoare. Conform calendarului desfășurării examenului național de definitivare în învățământ, în perioada 10 – 15 februarie s-au elaborat și publicat modele-cadru de subiecte și bareme. Proba scrisă se va susține pe 18 iulie, iar rezultatele se vor afișa pe 23 iulie ac. (Sursa – Monitorul)

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

(urmăre din pag. 13)

Roman, Suceava, Piatra-Neamț, Târgu-Mureș, Târgu-Neamț. Participă la taberele de creație organizate în Județul Neamț și la expozițiile și saloanele de artă fotografică naționale și internaționale. Premii la: Expoziția Interjudețeană Botoșani (1975) și la Bienala „Lascăr Vorel” (1999). Multe lucrări, în colecții particulare din țară și din străinătate. La mulți ani!

■ 24/1948 – n. Nicolae Flessig la Tg. Mureș. Institutul de Artă Plastică „Nicolae Grigorescu”. a organizat o tabără de sculptură în piatră (1980), la Piatra-Neamț, orașul unde a copilărit și a frecventat Școala de Muzică și Arte Plastice, cu sculptorul Pompiliu

Clement. O parte din lucrări, care nu au fost distruse de unele oficialități, pot fi încă admirate în oraș. La mulți ani!

Rememorări nemțene

■ 25/1925, n. Gheorghe A. M. Ciobanu, la Roman. Profesor, scriitor, autor a nume roase studii, eseuri, eseuri și cronici muzicale, literare și de artă, monografii („Scrieri”, I-V), „Mio-

rița» – mit triadic”, „Monografia Liceului «Roman-Vodă»”, „Locul și Spiritul – Valori artistice din Roman”, „Irimescu, între statornicie și zbor”, „Mileniul Trei pe portativ”. Colaborator la numeroase reviste de cultură și al publicației noastre. La mulți ani, Domnule Profesor”!

■ 27/1950, n. prof. Gheorghe Simon, la Agapia, poet, autor al mai multor volume de versuri publicate în țară și în Franța, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Ioana (JANA) Alexandru

Tânăr și doritor să învețe cât mai repede meseria de dascăl, care nu în universitate se deprinde, ci în clasă, față în față cu elevii, am avut șansa să mă aflu de la început între învățătorii vestiți ai școlii elementare din Bicaz, devenită în anul 1953 liceu.

Se aflau acolo Veronica și Vasile Mihăilescu, Ioana (Jana) Alexandru, Ortansa Chiriac, Elvira (Viluța) Hanganu, cei trei Fânaru și alți câțiva dascăli de frunte ai învățământului nemțean. Au venit de îndată profesori, mai tineri, capi de promoție de prin universități, și mai vârstnici, cu experiență îndelungată la catedră.

Cu dorința de a evoca doar câteva figuri din cele multe, de dascăli înzestrați cu o autentică

vocație pentru apostolat, mă duc gândul mai întâi la Ioana (Jana) Alexandru, mai ales fiindcă în 19 ianuarie 2013, după o viață lungă, plină de împliniri, dar și de suferință, a luat drumul cel fără de întoarcere.

Tânără, de o frumusețe blândă, tipic moldavă, calmă, tăcută, totdeauna afișând o atitudine de sacerdot ieșit din templu și aflat întâmplător între oameni, mi-au trebuit ani mulți ca să pot cuprinde întreaga sa personalitate, s-o înțeleg și, pe măsura înțelegerii, s-o admir și s-o respect.

Abia când, în experimentul din anii 1964-68, cu privire la introducerea învățării cu profesori încă din clasa întâi primară, copilul meu a devenit subiect al experimentului, am reușit s-o cunosc

deplin, ajutat de modul miraculos în care fetița mea, cu clare înzestrări către artă, a devenit pasionată de matematică.

Asistând la lecțiile sale, am învățat (Intuiam asta mai demult, fiind elev al extraordinarului Constantin Borș.) că într-adevăr matematica se înfrățeste cu poezia, că este o știință frumoasă și lesne de însușit, dacă ai un dascăl de talia Janei Alexandru. Elevii săi se jucau ca la șotron de-a matematica, de-a dreptul fascinant, cu voluptate, veseli, râzând și dând soluții complicate.

De mai multe ori am căutat alte experiențe, la alți dascăli de numere, însă Jana era incomparabilă. Și le făcea toate cu o sclipire jucăușă în ochi, bine camuflată în afara clasei, cu niște mâini care grăiau, cu aluzii doar, în așa fel încât copiii să fie

fericiți că au descoperit soluțiile ei înșiși, fără a fi împinși de la spate, fără de acea asuprire ciudată pe care am găsit-o deseori la profesorii de științe exacte. Singurul matematician care îi semăna în liceul din Bicaz, din tot ce am văzut eu în școala nemțeană, era Gheorghe Amaicei, și el absolvent de liceu pedagogic (școala normală). Dar pe Jana, în ceea ce privește darul de a te face să știi, nimeni nu o egala.

Aproape toți dascălii bicăjeni tineri pe atunci, în anii 50-60 ai veacului trecut, au plecat, mai demult sau mai de curând, acolo, în plus infinit, cum ar fi zis Jana, pe drumul acela hotărât de Ursitoare. Au plecat în neuitare...

Mihai Emilian MANCAȘ

Bacalaureat 2013

● Național vs. profesional

Examenul va fi susținut anul acesta la aceleași probe ca și în 2012. Au fost aprobate însă noi programe pentru disciplinele matematică, fizică, chimie, logică, argumentare și comunicare și economie.

Înscrierea candidaților pentru prima sesiune a examenului va avea loc în perioada 27-31 mai 2013. Cursurile pentru clasa a XII-a sau a XIII-a se vor încheia pe data de 31 mai. Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română va fi susținută în perioada 10-12 iunie. Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă este programată pentru intervalul 12-14 iunie. Proba pentru evaluarea se va desfășura între 25 și 28 iunie. Proba de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională va fi dată pe 1 iulie.

Prima probă scrisă a examenului, cea la limba și literatura română, va avea loc pe 2 iulie. Proba scrisă la limba și literatura maternă este programată pe data de 3 iulie. Proba scrisă obligatorie a profilului se va da pe 5 iulie. Proba

scrisă la alegere a profilului și specializării a fost programată pentru 8 iulie.

Afișarea primelor rezultate va avea loc pe 8 iulie, până la ora 12.00. Contestațiile vor putea fi depuse între orele 12.00 și 16.00. Rezolvarea contestațiilor se va face în perioada 9-11 iulie 2013, iar rezultatele finale vor fi afișate pe 12 iulie 2013.

Înscrierile pentru cea de-a doua sesiune a Bacalaureatului vor avea loc în perioada 15-19 iulie 2013. A doua sesiune a examenului se va desfășura între 19 august și 5 septembrie 2013.

● Un examen diferențiat

Senatorii din Comisia pentru Educație au decis ca din 2013 examenul de bacalaureat să fie diferențiat. Candidații la bacalaureat vor avea probe diferite, în funcție de profil și filieră.

Bacalaureatul diferențiat presupune faptul ca elevii vor putea alege între două tipuri de examen: bacalaureat național și bacalaureat profesional. Cel profesional se va adresa cu precădere absolvenților de licee cu profil tehnolo-

gic, dar va putea fi ales și de către candidații celorlalte unități de învățământ.

Bacalaureatul profesional va permite accesul elevilor pe piața muncii, dar nu le va permite să urmeze cursurile în învățământul superior. În schimb, bacalaureatul național le va da permite absolvenților de liceu să urmeze cursurile unei facultăți. Probele din examenul de Bacalaureat profesional vor fi așezate, cronologic, înaintea celor de Bacalaureat profesional. Elevul poate opta pentru una sau alta dintre formele de examinare. Bacalaureatul profesional va conține probele de competențe, proiectul/proba practică și teza scrisă la educație antreprenorială.

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

28/1933, n. profesorul de matematică

Gheorghe Amaicei, pe Valea Cracăului, în familia de oameni gospodari a Ilenei și a lui Ștefan. Din 1995, președinte al Asociației Învățătorilor din Județul Neamț, un merit deosebit al său fiind preocuparea insistentă de redobândire a patrimoniului acestei Asociații, înstrăinată de regimul comunist. La mulți ani, Domnule Președinte!

■ 30/1938 – n. Tudor Ghideanu, la Cordun, Roman, Neamț. Prof. univ. dr.(1972).

Filosof, publicist. Facultatea de Filozofie, Iași. Debut în „Iașul literar” (1966). Premiul „Vasile Conta” al Academiei Române. Membru al Institutului Mondial de Fenomenologie

Rememorări nemțene

(SUA). Volume: „Istoria filosofiei românești”; „Filosofia lui Eminescu”; „Melchisedec, lumina ortodoxiei”; „Patriarhie și autocefalie”; „Chivotul syncategoremator și infinitul” ș. a. La mulți ani!

■ 30/1943 – n. Corneliu-Dan Borcia, la Sibiu. Actor. Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică. Din anul absolvirii (1966) este actor la Teatrul Tineretului din Piatra-

Neamț. Director al instituției (1995 – 2001). Peste 50 de roluri apreciate de public și critica de specialitate. La mulți ani!

■ 31/1953 – n. Violeta Dinu, la Urziceni, Ialomița. Artist plastic. Facultatea de Arte Plastice, Iași. Institutul „Nicolae Grigorescu”, București. Membru al U. A. P. Muzeograf la Muzeul de Artă din Piatra-Neamț (din 1992). Din 1990, participantă la expozițiile județene, colective și de grup. Organizatoare de expoziții retrospective (Aurel Băeșu, Corneliu Baba, Lascăr Vorel ș. a.) La mulți ani!

Gheorghe SIMON

(27. 03. 1950, Agapia, Neamț)

Facultatea de Litere a Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași (1975). Deși propus pentru învățământul superior și cercetare, va fi numit profesor de limba franceză la Școala «Nicolae Grigorescu» din Agapia, unde este și în prezent. A fost unul dintre membrii fondatori și redactor-șef adjunct al Revistei *Opinia studențească*. Debut – cu poezie în Ziarul *Ceahlăul* (1969) și editorial, cu *Fulgere captive*, poeme (1984). Pentru eseu, a fost apreciat cu Premiul revistelor *Luceafărul*, *Ateneu*, *Tribuna*, *Antiteze*. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România și membru al Asociației Europene *François Mauriac*. Participă la: colocviile Asociație Europene *François Mauriac*. (A prezentat comunicarea *François Cheng entre le souffle initial et le dernier appel* la Colocviul de la Strasbourg, Franța, 2009, dedicat poetului François Cheng, membru al Academiei Franceze.) (...) Poetul, considerat de Mihai Zamfir unul dintre cei mai distinși și mai profunzi intelectuali moldoveni pe care i-a cunoscut, cel care locuiește la Agapia unde, consideră Constanța Buzea, *stă liniștit și frumos scriindu-și negrăbit poezia*, cel pe care Laurențiu Ulici, cu mulți ani în urmă, îl asemăna cu un *vechi îmblânzitor de cuvinte*, iar Zoe Dumitrescu-Bușulenga, într-o cronică la cartea acestuia *Duminica absențelor*, îl considera *un poet al Cuvântului în sens primordial*, Gheorghe Simon, în a patra carte de poeme *Ardere de tot*, propune cititorului o sută unu poeme considerându-se un *exilat fericit în matca odihnitoare a poeziei* și punând la temelie acestora credința în Dumnezeu, fără a o încălca inutil de o stare de religiozitate obsesivă, și precizând că, prin rugăciune, se refugiază *în poezie/care e pe măsura firii necorupte*, găsim în ea mântuirea, atingând *culmea înălțării la cer*. (...) Gheorghe Simon confirmă cele zise de un confrate – *Provincia este rezerva de energii a unei nații* – și ne îndreptățește pe noi să-l considerăm unul dintre *aleșii cuvântului*.

* Colaborează la revistele literare cu poeme și eseuri: *Antiteze*, *Asachi*, *Conta*, *Convorbiri literare*, *Cronica*, *Dilema veche*, *Poesis*, *Poezia*, *România literară*, *Timpu*, *Viața românească*.

* OPERA, în volum: * *Fulgere captive*,

poeme, 1984; * *La quête sans conquête*, eseu, Franța, 1994; * *Viața după Iisus*, poeme, 1996; * *James Joyce, une lecture roumaine*, Franța 1996; * *Duminica absențelor*, poeme, 2004; * *Ardere de tot*, 2009; * *Sylvie Germain ou la transcendance du silence*, Franța, 2012; * *Amin Agapia*, poeme, 2012.

Referințe critice

...am intrat ca într-o altă lume, o lume revoluțată, a culturii, în care respectul pentru poezie era cel al orficiilor, al aleșilor cuvântului. Spun orfici în chip generic, convențional, căci Gheorghe Simon este un poet al Cuvântului în sens primordial. De fapt, în cele două volume, apărute la un interval de opt ani («*Viața după Iisus*», 1996, și «*Duminica absențelor*», 2004, n. n.) poetul se mărturisește ca atare, mai mult sau mai puțin voalat, ca pelerin în propria sa singurătate, în propriul său suflet, spre izvorul nemuritor al Cuvântului Aceluia divin. Astfel se dezvăluie o concepție înaltă despre poezie ca res sacra, ca un sens profund pe care poetul se străduiește să-l descopere în toate ipostazele vieții (...). Singur, doar cu icoana mamei și înconjurat de natura cu nenumărate fețe, poetul urmărește mișcările sufletului în migrarea lui spre un cer eliberator (...). Poezia religioasă a lui Gheorghe Simon izvorăște dintr-o credință profundă, cu temeuri teologice foarte bine stăpânite (ar trebui să cităm multe titluri care se perindă în miezul istoriei sacre. Totuși, *Domnia Sa vorbește despre acele lucruri prea înalte cu o modestie și o discreție, aș zice, monahală. Și în același timp, poetul autentic și foarte cultivat, prin cunoștințe multiple din literatura română din care citează de la Eminescu la Nichita Stănescu, apoi de la Homer la Kafka, Rilke (cu Elegiile Duineze) sau Marguerite Yourcenar, cu referiri la artele plastice de la Bruegel la Dali, cu un elogiu al lui Bach etc., se înșiruite în registrul modernismului cu un ermetism de o mare finețe, deși cu încifrări spirituale sustrate profanilor.* (Zoe Dumitrescu-Bușulenga)

NR. Text prelucrat după o Fișă dintr-un posibil Dicționar al scriitorilor din Neamț, de Constantin Tomșa

ADMIRARE

În viața unei femei se poate intra ca într-o biserică descoperindu-te-n pridvor sau furișându-te ca într-o pădure cuprins fiind de un fior. Viața unei femei înseamnă iubire precum toate ale lumii înțelesuri rodesc într-un nume.

Viața unei femei e clipa clipind a mirare fiind ea însăși durere și-ndurare pentru cei rătăcitori lumina din sufletul ei devine cărare.

Viața unei femei seamănă uimitor de mult cu tăcerea devenită Cuvânt și-n văzduh de admirare taina din sufletul unei femei înseamnă mirare pentru orice bărbat pierdut în contemplare.

În viața unei femei poți intra ca într-o biserică sau ca într-o pădure îți va fi dat să auzi tăcerea ei cum vibrează în murmure.

APA VIE

Abia ghicite, din copilărie în loc de izvorâre, lacrimi și suspine șuvoaie de umbre și asprimi înfrigate pe culmea cea mai înaltă a sufletului. Ea ajunge întotdeauna prima la fântână și se oglindește în fiecare înfiripare de rouă neîndrăznind să tulbure apa vie, neînțepuță după o noapte cu lună și nesfârșită veghere amintindu-și trecutul strecurat în tăcere.

În cele din urmă, ea ajunge să fie ea însăși suspinul grădinii după sfârșirea luminii jefuindu-i crinii regali

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Note de lector

La începutul lunii martie, în colecția „Historia” a Editurii „Cetatea Doamnei” din Piatra-Neamț, în parteneriat cu Editura „Limes” din Florești, a fost editată cartea „Haiduci și tâlhari. Contribuții de mitologie și antropologie istorică”, sub coordonarea prof. dr. în istorie Daniel Dieaconu din Grințieș, Neamț. Din colectivul de autori mai fac parte: ing. Viorel Nicolau (și director al editurii din Neamț), Alexandru-Ioan Ungureanu și Emil Pedemonte Juncănu. Chiar și numai la o simplă lectură a cuprinsului, cei interesați vor constata cu ușu-

rință problematica abordată. Mai întâi, după o „introducere”, în care se fac precizări cu privire la „istoricul cercetării” și la „tipologia surselor de informare”, într-un prim-capitol, consistent (un sfert din cele peste două sute patruzeci de pagini de text), se caută răspunsuri la câteva întrebări („haiduci sau tâlhari?”, „cine sunt cei care au devenit haiduci?”, „cine a luat calea codrului?”, „care sunt cei care trebuie pedepsiți?”, „care sunt cei care trebuie jefuiți?” ș. a.), sunt prezentate diverse aspecte ale acestui fenomen – haiducia – așa cum s-a manifestat el de-a lungul mai multor veacuri, până pe la mijlocul secolului

al XX-lea (femeile și haiducia, codrul și haiducii, ceata și căpitanul, trădarea, pedepsele, potera, temnița) și cum a fost reflectat acesta (haiducia) în creația populară (balade, legende, cântece haiducești, credințe și superstiții populare). Urmează câteva capitole de dimensiuni mai mici, în care fenomenul este prezentat: în context sud-est european și nu numai – „Haiducia în Balcani” – și în diferite perioade ale istoriei noastre: înainte de, și în timpul perioadei fanariote, înainte și după revoluția de la 1848, în epoca modernă, la începutul secolului al XX-lea, până după cel de Al Doilea Război Mondial. De mențio-

nat că haiducia este prezentată ca un fenomen care s-a manifestat în toate provinciile românești, din nordicul Maramureș, la Marea Neagră și din Oltenia până în Moldova cea de pe vremea Marelui Ștefan, ce se întindea, cum spune Nicolae Iorga, de la crestele înalte ale Carpaților până la „râpa neprietenoasă, săpată în scorburi lutoase, a Nistrului”.

Faptele și ideile prezentate în întregul volum sunt susținute cu argumentate ce au la bază o informație consistentă, obținută din cercetarea documentelor de arhivă (Arhivele Naționale din București, Constanța și Piatra-Neamț), a presei, din perioada

și-n tăcerea întreruptă
de pașii sunând a gol răscolitor
ea respiră aerul răcoritor
în văzduhul primenitor.

În sufletul ei, zorii se grăbesc
în dezgolire de sine
și-n seninul firii, al trăirii în uitare
în cumpănire și netulburare
pare a fi ea însăși oază de-nsetare
precum lacrima neplânsă
în cuget de-ntristare
precum toate cuvintele
rostită vreodată în lume
se frâng vinovate
cum se răsfrânge întregul în parte
precum însetarea de sine
face ca toate fântânile să fie secate
și doar în grădina copilăriei
se mai zvonesc suspine.

SĂLAȘUL TĂCERII

Mai repede decât gândul
grăbit să nu rămână nimic în urmă
spre un ținut țintuit în tăcere
de parcă te-ai auzi pe tine însuși
întrerupt doar când ți se pare că se apropie
cineva
întrebându-se despre sinea necuprinsă
a sufletului
precum pustiirea din preajmă
mai aprigă decât încleștarea cuvintelor
mai degrabă împreunate decât învecinate
încât până și tăcerea pare a fi împietrită
încremenind tot ceea ce ne apare
mai repede surprins de un duh înstrăinat
deasupra unei oaze de lumină
străpunsă fiind de razele negre
precum gândurile în cumpănă
însoțindu-și ritmul osânditor pentru a nu fi
surprinse
de vreun viespar imaginar
cu mult mai avar și rapace
decât absența sau omiterea vreunui cuvânt
scăpătat

în iureșul sufletului de a-și părăsi umbra sălașului
unde-i doar părăsire de sine și amăgire.

Și nici o zidire, nici o locuire, nici o prisosire
ci numai întristare zadarnică
precum pe acoperișul casei
când e furtună și vorbele grele
cad rebele
în loc să alunece lin în tăcerea mătăsoasă
precum un suspin de copil
după mama plecată de acasă
vorbele cad în trombe
de parcă s-ar cutremura sufletul și nu mintea
virtuoasă
cuprinsă fiind și ea la strâmtoare
în vâpăi albe de părăsire sticloasă
încât nu-ți mai arde să ascunzi nimicul împovărat
eliberat fiind în grabă
de un duh veghetor.

În timp ce mai repede se topește zăpada de dor
când ninge cu vocale-n primordii ascunse vederii
sau când se iscă din senin o boare de mângâiere

ce pare a fi mâna cuiva caligrafind
un gând de risipire
precum e fecioara înspicată de Verbul căzut în uimire

un fel de răstignire în lumina firii
precum e Fiul părăsit de Părinte
făcând să se îplinească tăcerea
și cuvântul fără de cuvinte
ci doar ținere de minte
precum e Verbul în răspântii
când orice literă înscrisă
își pierde fecioria
și orice urmă de-ntinare e ca o rană vie
făcând să se umbrească același gând
pe cale de încetinire, epuizându-se nimicul
pe cale de zămislire.

Mai grabnică și mai tenace
e doar lentoarea gândului ce zace
prin mutilarea cuvintelor
când, din eroare, rătăcind calea mărturisirii
s-ar întrezări chipul cuiva
și nu-l vei mai putea întâmpina
decât împreună locuind eterna pace.

Mai repede decât gândul
poate fi mai curând duhul
de niciunde împresurându-ne
mai grabnic zărindu-ne
pe calea neînțoarsă a copilăriei
care ține loc de casă.

Mai repede decât Duhul,
fulgerător e suflul, respirația,
prin care se întruchipează duhul,
arzându-ne sufletul
cutremurându-ne
până dincolo de orice închipuire
subșuindu-se coaja nimicului
până transpare
așa ca o boare nevăzută
nemaîtrăită, fără de noi
plutind în magma fierbinte
a topirii sinelui în sine
în tărâmul amintirii care survine.

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Note de lector

luată în discuție, din București („Adevărul” 1898-1913; „Dîmineața” 1911, 1912, 1913; „Ilustrațiunea română” 1891-1900; „Universul” 1911 ș. a.), din Constanța („Dacia” 1923-1925), din Fălticeni („Șezătoarea” 1898), din Iași („Evenimentul” 1898; „Opinia” 1898) și din Piatra-Neamț („Apostolul” 1934-1943; „Telegraful” 1925-1927, „Flacăra” ș. a.), precum și din consultarea colecțiilor de documente, a cronicilor, a enciclopediilor și dicționarilor, și, nu în ultimul rând, a multor lucrări de istorie, de folclor, de literatură cultă și a unor monografii, toate prezentate într-o

amplă bibliografie (peste o sută șaptezeci de repere), cu trimiteri exprese în cele peste cinci sute șazeci de note, înscrise, aproape, în subsolul fiecărei pagini.

Cartea este completată și cu două texte de teatru folcloric ce ilustrează haiducia – „Banda lui Iancu Jianu, din Comuna Ceahlău” și „Banda lui Bujor, din comuna Grințieș”, ambele fiind prezentate în spectacole cu prilejul Anului Nou.

Reține atenția cititorului prefața „Nevoia de mituri” semnată de prof. dr. Lucian Strochi, în care este avansată ideea unui al cincilea mit fundamental – mitul haiduciei – alături de

cele patru precizate de George Călinescu (mitul Dochiei și al lui Traian, mitul Zburătorului, mitul meșterului Manole și mitul Mioriței, „bazate toate pe balade și legende”). De asemenea, demnă de menționat este iconografia cărții alcătuită cu imagini de epocă din colecțiile: Constantin Ceapă, Daniel Dieaconu, Nicolae Ifrim, Cornel-Constantin Ilie, Viorel Nicolau, Cristian Sfârghi, fotografiile și facsimile.

Cartea este rodul unei munci colective, susținută moral și material de Primăria din Comuna Grințieș, precum și de un mare număr de „grințieșeni cu dare de mână și simțire pentru

cele frumoase și de demult din munții noștri”, ale căror nume sunt menționate într-o listă anexată volumului.

Încheiem, afirmând că „Haiduci și tâlhari...” este un tom ce clarifică în mare măsură chestiunea pusă în discuție, dar importanța acestei lucrări constă, mai ales, în completarea științifică a cercetării istorice. Textul volumului prezentat se constituie într-un veritabil capitol de istorie realizat cu multă muncă, cu acribie, cu pricepere, cu profesionalism și pus, cu generozitate, la dispoziția celor care, altfel, nu pot/nu vor putea înțelege trecutul neamului nostru.

Constantin TOMȘA

Un proiect Comenius multilateral la Colegiul Național „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț – Science, culture and economics. Together can they ensure Europe’s land and resources are managed effectively?

Un proiect multilateral din cadrul Programului de Învățare pe Tot Parcursul Vieții, Programul sectorial Comenius, se desfășoară în perioada septembrie 2012 – august 2014 la Colegiul Național „Gheorghe Asachi” Piatra-Neamț. Proiectul are ca temă „Science, culture and economics. Together can they ensure Europe’s land and resources are managed effectively?” și are 12 țări partenere: UK-coordonator, Spania, Franța, Norvegia, Olanda, Cehia, Bulgaria, Turcia, Lituania, Italia, Germania și bineînțeles România.

Ca obiectiv general am urmărit promovarea conceptului de agricultură ecologică în vederea conștientizării elevilor asupra importanței produselor ecologice. În acest scop vom introduce în CDȘ-ul colegiului un curs opțional inter și transdisciplinar numit „Bio și eco pentru viață” în anul școlar 2013-2014.

Printre obiectivele proiectului se numără:

- Încurajarea și implicarea elevilor în activități de protecție a mediului înconjurător;
- Promovarea învățării limbilor străine și a diversității lingvistice;
- Cunoașterea diversității Europei în ceea ce privește mediul natural, populația, cultura și limbile vorbite în spațiul european;
- Promovarea toleranței, respectului și înțelegerii între toți cetățenii europeni pentru ameliorarea coeziunii sociale în Europa;
- Dezvoltarea în cadrul școlilor partenere a unei culturi organizaționale puternice, bazate pe un set comun de valori europene (cooperare, toleranță, diversitate, multiculturalism, solidaritate);
- Asigurarea interdisciplinarității și transdisciplinarității între diferite arii curriculare;
- Îmbunătățirea competențelor lingvistice (scris și vorbit) ale participanților la proiect;
- Dezvoltarea creativității elevilor prin realizarea unor produse diverse: eseuri, fotografii, desene, postere, afișe, pliante, prezentări PPT / PPS etc.;
- Schimb de idei și bune practici în domeniul educațional, și identificarea unor elemente

inovative în predare și la îmbunătățirea parteneriatului dintre școală și comunitatea locală.

România participă la următoarele mobilități:

- Germania: 8-12 octombrie 2012;
- Marea Britanie: 3-8 decembrie 2012;
- Republica Cehă: 15-19 aprilie 2013;
- Franța: 23-27 septembrie 2013;
- Olanda: aprilie 2014;
- Turcia: 5-12 mai 2014.

Liceul nostru va primi oaspeți din Franța, Olanda, Republica Cehă și Turcia la sfârșitul lui mai 2014.

Prima întâlnire de proiect a fost între 8-12 octombrie, în Germania, Sigmaringen și au participat doar responsabilii de proiect. Scopul acestei prime întâlniri a fost de a stabili toate amănunțele legate de mobilități (datele acestora, acordul de mobilități precum și modul de participare la mobilități). De asemenea fiecare responsabil de proiect și-a prezentat instituția de învățământ de unde provine prin intermediul materialelor pregătite de elevi: prezentare powerpoint și/sau printr-un scurt film în care sunt prezentate împrejurimile orașului. De fapt întreg programul activităților întâlnirii s-a desfășurat după un plan foarte bine elaborat de către coordonatorul din UK.

Au fost 2 zile și jumătate pline în care am realizat toate activitățile propuse. Deoarece nimeni nu se aștepta ca toate cele 12 școli să primească finanțarea, a fost o adevărată provocare să alegem țările unde vom face mobilitățile – era financiar imposibil să putem ajunge în toate țările partenere (oricât am fi dorit acest lucru!). În final s-a mers pe criteriul activităților comune!

Am avut posibilitatea să vizităm școala gazdă – cam 1200 elevi repartizați atât într-un învățământ profesional (erau pregătiți pentru meseriile de electricieni, mecanici auto, patiserieri, vânzători și aveau o bază materială de invidiat!) dar aveau și clase liceale teoretice – științe. Am participat și la 2 workshop-uri unde elevii ne-au arătat ce învață (clase de electri-

cieni, de patiserie precum și de informatică).

În luna decembrie 2012, o echipă formată din cadre didactice și elevi, coordonată de doamna profesoară Maria Magdalina, a participat la prima reuniune internațională de proiect în Anglia, la Purbeck School, Wareham, Dorset County alături de partenerii din Cehia, Spania, Germania, Norvegia, Turcia, Lituania și Anglia. În timpul celor 5 zile de mobilitate am participat la activități foarte interesante și diferite: studiu de caz de dezvoltare urbanistică, prezentări despre arii/rezervații protejate, vizite de documentare în Dorchester, Bournemouth și realizarea unui studiu de caz despre eroziunea produsă asupra unui site UNESCO din zona numită „Jurassic Coastline” la care au participat și 4 elevi chileni.

Am avut posibilitatea, atât elevii cât și profesorii, să vizităm școala gazdă și să participăm la diferite ore la clasă. Inevitabil, acest lucru a dus la discuții despre sistemele de învățământ din țările noastre.

În centrul sportiv al școlii gazdă toți elevii au desfășurat activități sportive (fotbal, volei, tenis, badminton, baschet etc.).

Deoarece toți vizitatorii au fost cazați într-un hotel copiii au depășit foarte repede barierele de limbă și puteai auzi cuvinte, cântece sau jocuri atât în limba engleză dar și în toate limbile tuturor participanților.

Un jurnal al tuturor acestor zile de neuitat, mai ales datorită prieteniiilor care s-au sudat între cei 55 de vizitatori (40 elevi și 15 profesori), poate fi citit pe situl proiectului urmând linkul

<http://europesland.wordpress.com/uk-the-purbeck-school/description-of-uk-conference/>

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Aceasta comunicare reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

*Responsabil de proiect
prof. Maria MAGDALINA*

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Cum produce școala românească tâmpiți (II)

(urmăre din numărul trecut)

Încă un lucru: în vreme ce autorii menționați se vând în funcție de gustul publicului – într-un an mai mult, într-altul mai puțin; D-na Birău are succes constant, an de an, la clasele mici. S-ar putea ca D-na Birău să fie o persoană; însă dacă mă uit la numele ce apar pe culegeri și caietele elevilor am impresia că e vorba, mai curând, de un gen. Cert este că, punând cap la cap, toate „materialele” (aici nu intră rechizitele) achiziționate pe parcursul unui an școlar de către noi, părinții, plus taxele pe la diverse cursuri, ies câteva sute de lei noi (ceva mai multe decât degetele de la o mână). Un ultim

amănunt – altminteri aproape nesemnificativ – pentru sumele acestea nu am primit niciodată bon fiscal. I-am dat banii copilului, care, la rândul lui i-a dat... așa se face. Sau, mai exact, nu știu cum se face acum, dar îmi amintesc cum se făcea pe la jumătatea anilor '90 când câțiva oa-

Revista presei

meni întreprinzători au descoperit această nișă a pieței, neocupată și foarte profitabilă. O știu de la tatăl meu care, în acel timp, era jurist la un Inspectorat Școlar: într-o bună zi un domn bine îmbrăcat și foarte politic (precedat sau nu de un telefon, de la Minister sau din altă parte) ateriza în biroul câte unui inspector cu „o ofertă de nerefuzat”: dacă le distribuia profeso-

rilor din subordinea lui (pentru ca aceștia la rândul lor, să le vândă la clasă) un anumit număr de culegeri, avea un procent – pe atunci undeva în jurul a 10 % – din vânzări. (...) Autorii de culegeri, teste și caiete ale elevilor (care, uneori, mai sunt și editori) trebuie că o duc destul de bine. Pe lângă beneficiul direct al vânzărilor, mai sunt titlurile din CV; unii – precum D-na Birău – pot afișa o listă nu de grație de merit, ci (cel puțin) de Secretar de Stat în Ministerul Educației. Întorcându-mă la situația concretă a fiicei mele, lucrurile stau de așa manieră încât, dacă tot ne pune să cumpărăm aceste culegeri, caiete și ce-or mai fi fiind, profesorul se simte obligat să și lucreze – măcar din când în când – cu ele. Așa se face că apar, inevitabil, în conținutul

Oțiosul calvar sau Istoria și memoria (II)

Perspectiva individuală. Observăm atât de frecvent că *printre cei mai violenți critici ai perioadei se numără mai ales aceia care au avut mai puțin de suferit din partea sistemului, fiind în schimb doțaiți cu oportunism și aplomb.* Nu vorbim neapărat de sfidarea bunului simț. Dar este poate adevărat că aceia care se simțeau în pericol datorită poziției lor relativ privilegiate – nu comparativ cu alții din aceeași categorie, dar comparativ cu majoritatea covârșitoarea a populației – au reacționat cel mai violent în privința criticării respectivelor structuri. Un scriitor, ziarist, critic, regizor, sociolog etc. care nu avea prioritate editorială sau de altă natură din cauza unor favorizați ai regimului se simțea, indiscutabil, marginalizat, *mai ales când principala sa forță de producție era ideea pe care o scria / prezenta; totuși nu avea de suferit cât un om de rând a cărui condiționare socio-materială era cu mult mai tragică.* Iar accesul la notorietate se obținea tot prin gesturi de obediență; valoarea intrinsecă era insuficientă.

Indiscutabil, omul de cultură are mai multă pertiniență și un acces mai mare la dezbateră de idei, adică apare cu mult mai ușurință pe un post de televiziune, de exemplu; nu mai puțin, telespectatorul de rând poate resimți la adresa acestuia *idiosincrasii care obliterează comunicarea ideilor.* Indiscutabil, iarăși, tocmai din cauza penetrației ideilor, *aceștia erau mai atenți supravegheați decât oamenii de rând, iar la tribunele mediatice de opinie aveau acces doar cei ce prezentau încredere;* și, chiar așa, statutul de favorit, de purtător de cuvânt al puterii se pierdea destul de ușor.

Totuși, se poate constata un fenomen interesant: **cu cât o asemenea personalitate este mai binecunoscută oamenilor dinainte de Revoluție, fie și ca disident, cu atât credibi-**

litatea sa este astăzi mai scăzută în ochii priutorului de rând.

■ **Subiectivitatea,** în legătură directă cu criteriul mai înainte examinat. Indiscutabil, pentru fiecare dintre noi, *conceptul însuși de represiune este subordonat propriilor reprezentări și convingeri, idealurilor contrazise, coeficientului de realizare socială, maleabilită-*

ții și adaptabilității personale. Să ne amintim, de pildă, că, pentru multă vreme, însuși înscrierea la doctorat era condiționată de posesia carnetului de partid sau că o simplă figurare pe lista aprobată pentru un pașaport colectiv, necesar unei excursii de zece zile în străinătate (*în țări ale lagărului socialist, nu în Occident*) era obținută abia după „verificări” sângeroase. Pentru un televizor color se făceau deasemenea liste de așteptare, a figura pe ele făcea necesare relații nu la îndemâna oricui; cărțile cele mai bune erau și ele rezervate oamenilor cu bani (care, îndeobște, nu le citeau), sau erau procurate condiționat, alături de opere nevandabile ale „gânditorilor politici” ai vremii. Pentru a nu mai vorbi de listele de așteptare pentru repartiție de locuință sau mașină. Este normal atunci ca astăzi, pentru omul de rând, mai puțin prețuit în judecarea puterii de cumpărare, *accesibilitatea acestora (fie și doar teoretică) să dea celor mai tineri și mai naivi iluzia eliberării totale.* Dar, repetăm, *pentru fiecare sistemul axiologic este subordonat propriilor reprezentări sociale.*

■ **Deprecierea istoriei ca disciplină.** *Abuzul de istorie din trecut și ferventa răstălmăcire a faptului istoric determină aproape reflex individului zilei de azi, fie el cu pregătire superioară sau om de rând, adică fără mult contact cu (și relativ impermeabil la) analiza științifică, o reacție de idiosincrasie, de obliterare reflexă a canalului de comunicare, ceea ce, coroborat*

cu factorii mai sus pomeniți, cauzează *quasi-automat lipsa de penetrație a disputei ideatice.*

Fenomenul expansiunii mass media și prevalența contingentului determină o modificare a însuși conținutului noțiunii de istorie, oamenii zilei de azi, mai ales cei sub treizeci de ani, considerând istoria a începe cu 1989, imediatul fiind mai absorbant iar studiarea trecutului, fie el și imediat, oțioasă și neproductivă. Mai limpede spus, avalanșa de evenimente, puțin cernute axiologic, fac (în special pentru tineri) ca *aceea continuă repri-mare a imediatului dinaintea Revoluției din decembrie să se confunde cu lipsa de evenimente, ceea ce este respins de plano de către aceste noi generații, axate pe consumism, egocentrice și mai ales incapabile să conceapă existența fără de show, thrill și entertainment.* Iar succesiunea evenimentelor „de la știri” creează *iluzia că istoria este exclusiv cotidianul: un important eveniment de acum doi ani nu mai preocupă pe nimeni.*

■ **Statutul dubitabil de disident.** Pe lângă autenticii oponenti ai regimului ceaușist, pe lângă cei (puțini) care au avut realmente ceva de spus și, în plus, curajul de a o face, apar, iată, *tot mai mulți care își arogă calitatea de disident sau erau al Revoluției, pentru a accede la noile structuri, ceea ce are darul de a indigna fostul deținut politic sau de a face și mai circumspect pe omul de rând, care, nemaștiind pe cine și ce să creadă, refuză în bloc orice idee despre acele vremi.* Ba, cel mai frecvent, *oamenii care au avut tăria morală să se opună fățiș nu sunt cei care se înscriu în frunte pe listele de disidenți, eroi, răniți sau urmași ai celor dispăruți în Revoluție.*

■ **Scenaristica.** Atât de rapida explozie informațională, secretele reale sau inventate pe care mass media le „dezvăluie” exacerbează instinctul suspiciunii în acele generații care, spre deosebire de cele mai înainte pomenite, au trăit cu ochii în presa comunistă și cu urechile la Radio Europa Liberă, Vocea Americii sau BBC. De aici, obiceiul de a concepe scenarii pentru orice eveniment. Când, fatalmente, *dintr-o sută de mii, două se confirmă (și procentajul este, în genere, mai mare) reacția paradoxală este de demoralizare, omul de rând simțindu-se profund manipulat și incapabil să-și ia destinul în propria mână. (Ada POPOVICI)*

(Textul integral, în ediția electronică)

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Cum produce școala românească tâmpiți (II)

ghiozdanului, sporindu-i greutatea. Ca atare, în ceea ce mă privește, nu cred că această problemă va fi rezolvată prea curând; copiii vor trebui să cumpere tot mai multe culegeri și caiete, ghiozdanele vor fi tot mai grele iar mie, ca părinte, nu-mi rămâne decât să aștept ziua în care fiica mea va depăși la kilograme, fie va avea un prieten, care să-i care ghiozdanul.

Totuși, nu aceasta e marea problemă a învățământului preuniversitar din România. În ciuda caracterului ei subteran, industria aceasta a manualelor, culegerilor și caietelor (alternativă la cele se pun în vânzare în librării), precum și concursurile aferente, mențin o anumită

idee de școală acolo unde ea, în fapt, se estompează tot mai mult. În mod normal școala preuniversitară ar trebui să se bazeze pe manual și pe ceea ce – pornind de la acesta – face profesorul la clasă. Încă o dată: criteriul de bază ar trebui să fie manualul. Iar acesta s-ar cuveni să

Puncte de vedere

răspundă câtorva cerințe elementare: mai înainte de toate claritatea – un manual ar trebui să poată fi citit de oricine (elevi, părinți, bunici), iar cei care-l citesc să-i înțeleagă cuvintele și, la capătul lecturii, să rămână cu o imagine clară a textului pe care tocmai l-au parcurs. A doua cerință ar trebui să fie completitudinea – aceasta presupune că respectivul manual, care se con-

sideră că acoperă un întreg domeniu al cunoașterii, e alcătuit de așa manieră încât are un început și un sfârșit și, în acest interval, prezintă faptele semnificative ale domeniului în cauză. Insist pe acest lucru: faptele semnificative, adică acelea care deschid înțelegerea domeniului respectiv; nu i se cere unui manual de gimnaziu să se substituie unui curs sau unui tratat în care completitudinea tinde spre exhaustivitate. Excesul de detalii are ca efect fie neparcurgerea întregii materii (și atunci elevul nu mai înțelege cum se leagă lucrurile în ansamblul lor), fie dizolvarea unei cunoașteri domeniiale în amănunte nesemnificative.

(Textul integral, în ediția electronică)

In memoriam

Prof. CONSTANTIN ȘERBAN

DOMNULUI
PROFESOR...
CU DRAG,

Este greu să găsec cuvintele potrivite, pentru a aduce un ultim omagiu profesorului Constantin Șerban, care s-a stins și a plecat de lângă noi lăsând în urmă generații de elevi școliiți nu numai în taina matematicii ci și în aceea a descoperirii dreptului de a fi OM.

Ca tânără profesoară venită la Școala Zănești, îmi amintesc cuvintele spuse la un consiliu profesoral: „Noi dascăli suntem asemeni lumânărilor, ne topim în timp ce-i luminăm pe alții”.

Lumânarea s-a stins, dar a rămas lumina!

Mulțumesc domnule profesor pentru tot ce m-ați învățat. Mulțumesc că m-ați ajutat să mă descopăr ca dascăl, ca om, că m-ați învățat ce înseamnă orgoliul profesorului de Zănești, că mi-ați arătat că a avea coloană verticală înseamnă să ai calitatea cetățeanului conștient de ceea ce este în jurul tău, mulțumesc în numele a generații de elevi, mulțumesc în numele colectivului de cadre didactice pe care l-ați condus ani și ani.

Veți fi veșnic lângă noi – dovadă vie stau clădirea școlii a cărei temelie ați pus-o în urmă cu aproape 50 de ani, nucii și cireșii care în fiecare primăvară ne răsfăță cu mirosul florilor arătându-ne că întotdeauna, dacă poate, omul chiar sfințește locul.

Mulțumesc domnule profesor, mulțumesc domnule director!

Prof. Carmena BĂBUȘ

Atenție, să numără ... credityly!

Mare isterie mare s-a iscat în tot județul de vreo două luni, de când a venit o „adresă” prin școlile nemțene prin care se solicita ca fiecare unitate de învățământ să trimită până la o anumită dată tabele cu cadrele didactice care au urmat, frecventat și promovat cursuri de formare continuă/perfecționare periodică cu... credity. Cu alte cuvinte, cineva s-a apucat să... numere steagurile/creditele obținute într-un mod... știm noi cum. Că avem rezultate dezastruoase la simularea examenului de bacalaureat în timp ce toți „profesorii” s-au tot perfecționat în ultimii 5 ani, că sunt elevi care fac sex în toaletele școlii, că nu sunt salarii motivante pentru profesori, că avem inspectori școlari doar cu definitivatul (dar cu carnet de culoarea sezonului...) nu interesează pe nimeni (!).

... am intrat, din întâmplare, într-o școală care funcționează de ceva timp prin târgul Chetrii Neamțului și....., ce să vezi???... toată lumea își actualiza CV-ul Europass. Nu mare mi-a fost mirarea, când, după verificarea mai multor CV-uri destul de sumar întocmite (deh, când nu ai ce să scrii, nu ai, asta este!) am găsit unul (format EUROPASS)... atenție!!! completat de mână! (pentru necunosători precizăm ... în manuscris!).

Când avem persoane care nu-și văd decât pro-priile interese sau interesele de grup... ce putem face noi, majoritatea??? Să supraviețuim făcându-ne datoria în profesia pe care ne-am ales-o acum câțiva ani...

Am încercat și eu să număr câte credite am obținut în ultimii trei ani de când am intrat în sistemul de învățământ și, din păcate, am constatat că am prea puține. Atunci..., ce este de făcut? Simplu: caut pe internet, îmi sun amicii ca să-i întreb de vreun eventual curs... (că doar totul se face în cerc închis... *manus manum lavat!*). Până la urmă, când am aflat că unii și-au susținut doctoratul la Universitatea Ciorogârla de Est... mi-am mai revenit. De ce ăia să aibă vreo 250 de credite??? Pentru ce???... Ca să aibă ce număra? Doctoratul la Ciorogârla de Vest nu-i fain???

Acum câțiva ani, un mare clasic în viață a lansat invitația gingașă de a i se număra ouăle.... Și ați văzut ce s-a întâmplat după numărătoare. Acum urmează problema numărării ... creditelor! (care???)... și...? Ce va urma după...??? Nu dorim neapărat capul lui Moțoc, dar poate n-ar strica oleacă de îndreptare a păcătoșilor.

Dis-creditytu!

Concursul Național de Pian „Carl Czerny”

Eoncurul național de pian „Carl Czerny” oferă tinerilor înzestrați un podium de afirmare a propriei valori și a nivelului de pregătire, dar și de întrecere cu colegii de aceeași vârstă din țară. El se adresează preșcolariilor și elevilor din clasele I-XII ce studiază pianul în liceele și școlile de muzică din țară. Este structurat în două etape, care acordă importanța egală ambelor aspecte strict necesare unei educații instrumentale complete – tehnica și interpretarea. Latura tehnică (fundamentală în crearea unui instrumentist) este determinantă în promovarea primei etape, eliminatorii, iar cea de-a doua etapă probează calitatea și nivelul interpretativ.

Tocmai această îmbinare între latura tehnică și cea interpretativă îi conferă unicitate, alături de faptul că este și „cel mai bătrân” concurs

instrumental de talie națională organizat anual în Moldova.

Ediția din acest an, a XXII-a, a reunit pe scena sălii „Theodor Macarie” a Liceului de Artă „Victor Brauner” din Piatra Neamț concurenți din România (15 licee și școli de muzică) și Republica Moldova (trei licee de profil din Chișinău).

Eforturile concurenților au fost încununete de premii și mențiuni la fiecare clasă, iar cel mai valoros pianist premiat cu Marele Premiu și trofeul „Carl Czerny” a fost Marius Mantale, elev în cl. a XII-a la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” Iași.

Concursul este sprijinit financiar de Primăria și Consiliul municipal Piatra Neamț, care oferă premiile laureatilor.

Prof. Cristina Alexandra POPA

Nu-i mai știu numele. Nu-mi mai amintesc când a fost parașutat în cartierul nostru. Știu doar că mama lui îl striga Puișor, deși era ditamai handralăul, vorba lui Creangă iar fetele în formare, târcoleau în jurul lui.

Cum arăta progenitura lui mami? Era șarmant și înalt ca bradul pitic de 1,25 metri. Găștile din cartier ieșite seara la promenadă l-au poreclit „Dopul”. Era „scăpat” de școală. De profesionala făcută la vreme de seară. Nu muncea nicăieri pentru că avea

părinți ajuși. Purta numai țoale de firmă și pantofi de milioane, cu lustru de 14 karate. Cravata de la gâtlee era fistichie, iar ghiulul de pe mâna stângă te îmbolnăvea. Se radea zilnic cu Gillette Sensor sau Excel 7, conform panourilor publicitare și fredona permanent „Lambada”.

Babacii i-au făcut cadou un Jeepălău trăsnet. Toată ziua bibilea scula cea deșteaptă. Dotată cu alarmă acustică și optică. Simțea și fluturile și pisica dacă treceau prin preajmă. Când auzea alarma urlând, Puișor devenea rotund și mare.

Cobora din bloc în pași triumfali, sărea în mașină și îl slobozea pe Adrian Copilul Minune la cântat. Al cu manelele cântate și la Berlin. După ce făcea câteva ture în admirația

PUIȘOR

fetelor ce se topeau după el, parca jeepul în fața blocului. Să crape vecinii de invidie.

Cultura lui Puișor? Înaltă până la genunchiul broaștei. După el Bach este o marcă de deodorant nemțesc, iar Waterloo

melodia cu care formația Abba a câștigat acu aproape trei de ani Eurovision-ul. Nea Nicu, geniul Carpaților, după același personaj a fost un ilustru pictor. De ce vorbesc tot timpul la trecut despre Puișor? Și-a făcut cruce și a tăiat-o în Spațiul Schengen. Legal. A șters-o în Europa de Vest. A aflat din timp că România nu va fi acceptată. Băiț isteț. Unde a campat? În țara lui Voltaire! Motivul? Nu mai vrea să audă protestatarii din România scandând: „Foaie verde de urzici, noi avem salarii mici” și „Foaie verde de

dudău, o să fie și mai bine!”. Iaca s-a descurcat și fără facultate. Săc! Mai are rost să pierzi vremea pe la școală? (*Dumitru RUSU*)

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL

REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT
NEAMȚ

ISSN - 1582-3121

Redacția și
administrația: str. Petru
Rareș nr. 24, tel/fax:
22.53.32,

Prețul: 1 leu

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ - *director general*;
Florin FLORESCU - *director fondator*

Iosif COVASAN - *director economic*, Gheorghe AMAICEI, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - *redactor șef*, Constantin TOMȘA,
Stefan CORNEANU - *redactor șef adjunct*, Dumitrița VASILCA, Mihai FLOROAI, A. OPRIS (apostolul_musatin@yahoo.com) - *subredacția Roman*, Carmen DASCĂLU (*secretar*),

Dorian RADU - *tehnoredactare, foto*; Florin MOLDOVANU - *editor online*.